ความร่วมมือ
เยอรมัน
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

giz Office Bangkok

Sustainable Production and Consumption • Environmental and Climate Protection • Energy Efficiency and Renewable Energy • Sustainable Agriculture and Food Security • Urban Development and Transport • Trilateral & South-South Cooperation • Capacity Development, Technology Matching, Policy Advice and Training

Newsletter of Bangkok-based projects by GIZ and PARTNERS

ฉบับที่ 31 ประจำเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2557

www.thai-german-cooperation.info

สวัสดีค่ะ

ในเวลาที่ก้าวเข้าสู่ท้ายปี 2557 ในจดหมายข่าวฉบับนี้ ทางทีมงานขอนำเสนอผลสำเร็จจากการดำเนินโครงการในระยะแรกของโครงการระบบอาหาร-เกษตรแบบยั่งยืนแห่งอาเซียน และบทความจากงานสำคัญ 2 งาน ได้แก่ พิธีลงนามบันทึกความเข้าใจในการดำเนินโครงการบรรเทาสภาวะโลกร้อนที่เกี่ยวข้องกับน้ำและน้ำเสีย ระหว่าง GIZ และกรมทรัพยากรน้ำ และงานเปิดตัวโครงการพัฒนาการสอนงานที่มีประสิทธิภาพในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงก้าวที่สำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเยอรมนี ประเทศไทย และประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค บทความในจดหมายข่าวฉบับนี้ยังได้กล่าวถึงกิจกรรม ผลลัพธ์ และบทเรียนที่ได้จากการดำเนินโครงการ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในประเทศอื่นๆ ได้

ทางทีมงานมีความยินดีที่จะแจ้งให้ทราบว่า GIZ ประเทศไทย ได้เปิดตัว Facebook แล้ว ท่านผู้อ่านสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่ https://www.facebook.com/gizthailand โดยท่านจะได้รับข้อมูลที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมสำคัญของโครงการ ความร่วมมือไทย-เยอรมัน จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ความรู้ทั่วไป กรณีศึกษาจากประเทศอื่นๆ ประกาศรับสมัครงาน หลักสูตรฝึกอบรม และอื่นๆ

หากท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ท่านสามารถติดต่อคณะผู้จัดทำจดหมายข่าว
เราหวังว่าท่านจะได้รับประโยชน์จากจดหมายข่าวฉบับนี้

ขอแสดงความนับถือ
คณะผู้จัดทำจดหมายข่าว

Features & News

การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในอาเซียนโดย “ระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืน” 2
การประชุมเพื่อพัฒนากลยุทธ์จัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติให้แก่เกษตรกรไทย 7
เปิดตัวเรียลลิตี้แข่งขันทางทีวี เจาะกลุ่มเกษตรกรไทยเป็นครั้งแรก 8
การสัมมนาแนะนำโครงการ การริเริ่มข้าวที่ดีขึ้นแห่งเอเชีย 10
ไทย-เยอรมันร่วมมือในโครงการบรรเทาสภาวะโลกร้อนที่เกี่ยวข้องกับน้ำและน้ำเสีย 11
สวิส-เยอรมันร่วมมือในโครงการปรับปรุงอาคารโดยใช้เทอร์โมเทคนิคในประเทศมองโกเลีย 12
โครงการ Nexus สนับสนุน “กลยุทธ์การจัดการน้ำเสียอย่างยั่งยืนในเมืองดานัง” 13
เปิดตัวโครงการ: ก้าวแรกของการพัฒนามาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 14
โครงการความร่วมมือไตรภาคีมาเลเซีย-เยอรมันจัดฝึกอบรมในติมอร์-เลสเต 16
การพัฒนาศักยภาพด้านการปล่อยสินเชื่อของ SME Bank 17
Dinner Talk เรื่องแหล่งเงินทุนและสินเชื่อเพื่อสิ่งแวดล้อม 18
การศึกษาดูงานเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ณ ประเทศเยอรมนีและเดนมาร์ก 19
การประชุมเพื่อให้สัตยาบัน ดำเนินงานและบังคับใช้อนุสัญญา MARPOL 21
ลุ่มน้ำซอง แห่ง สปป. ลาว-ต้นแบบการบริหารจัดการลุ่มน้ำแบบผสมผสานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 22
ECO-BEST สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน และการสร้างเครือข่ายไทย-ลาว เพื่อการบริหารจัดการลุ่มน้ำ 26
กลยุทธ์ปีที่สอง: มุ่งเน้นการพัฒนาสหกรณ์ต้นแบบและระบบส่งเสริมที่มีประสิทธิภาพ 28
สพร. GIZ และหน่วยงานไทยร่วมกันทบทวนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ 30
การสัมมนาและแสดงสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 33
การเยี่ยมชมดูงานการจัดการคุณภาพอากาศในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ของคณะผู้บริหารจากประเทศเวียดนาม 34
การแบ่งปันความรู้เรื่องการดำเนินมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศในลุ่มน้ำ 35
การศึกษาดูงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช 36

การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในอาเซียนโดย "ระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืน"

โดย ดวงฤทัย สุรศักดิ์จินดา โครงการระบบอาหาร-เกษตรแบบยั่งยืนแห่งอาเซียน

ภาคเกษตรกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนหลักที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียน อุปสงค์ของสินค้าและผลิตภัณฑ์อาหารทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายภาคการเกษตรโดยใช้แนวคิด "**ระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืน**" ซึ่งเชื่อว่ากิจกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของห่วงโซ่มูลค่า (value chain) ได้แก่ ผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เกษตรกร ผู้แปรรูปสินค้าและพ่อค้าจะต้องได้รับกำไรจึงจะสามารถผลิตอาหารที่มีความปลอดภัย คุณภาพดีต่อสุขภาพและราคาที่เหมาะสมให้กับประชากรที่เพิ่มจำนวนขึ้นได้ด้วยความร่วมมือระหว่างอาเซียนและประเทศสมาชิก โครงการระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืนแห่งอาเซียน สนับสนุนการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ในระดับภูมิภาคที่สอดคล้องกันเพื่อการสนับสนุนระบบอาหาร-เกษตรแบบยั่งยืน ซึ่งช่วยส่งเสริมการสื่อสารและการเจรจาเชิงนโยบายในระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรแบบยั่งยืนและการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) นอกจากนี้โครงการยังสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Public-Private Partnerships) เพื่อทดสอบรูปแบบความร่วมมือและการใช้ปัจจัยการผลิตแบบยั่งยืนในพื้นที่นำร่องของโครงการ

โครงการระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืนแห่งอาเซียน ซึ่งเป็นหนึ่งในสองโครงการภายใต้โครงงานอาเซียน-เยอรมันเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคการเกษตร ป่าไม้และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เริ่มดำเนินงานโครงการในภูมิภาคอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ในระยะแรกของโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2556 โครงการสนับสนุนการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคที่สอดคล้องกันเพื่อสนับสนุนระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืช และการจัดการพืชอย่างยั่งยืน เพื่อเพิ่มผลผลิตและขีดความสามารถในการแข่งขันของการผลิตทางการเกษตรของอาเซียนในระยะยาวท่ามกลางสภาพตลาดที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น ทั้งในประเทศและระดับภูมิภาค

ในระยะที่สอง (พ.ศ. 2557-2560) โครงการจะต่อยอดประสบการณ์ที่ได้รับจากการดำเนินงานในระยะแรกและขยายกรอบการดำเนินงานโดยครอบคลุมเรื่องการจัดการดินและธาตุอาหารพืช และธุรกิจฟาร์มเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถนำกรอบนโยบายบูรณาการความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน และแผนกลยุทธ์ความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียนไปดำเนินการในระดับชาติได้

> "โครงการสนับสนุนการจัดทำนโยบาย" และยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคที่สอดคล้องกัน เพื่อสนับสนุนระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมามีอะไรบ้าง?

การจัดทำ "**แนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแล การใช้และการค้าชีวภัณฑ์ของอาเซียน**" โครงการระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืนแห่งอาเซียน สนับสนุนการจัดทำแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแล การใช้และการค้าชีวภัณฑ์ของอาเซียน ซึ่งคณะผู้เชี่ยวชาญด้านชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชของอาเซียนได้ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาการใช้ชีวภัณฑ์ และเป็นโครงร่างเพื่อให้กฎระเบียบของประเทศสมาชิกมีความสอดคล้องกันซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการค้าชีวภัณฑ์ในภูมิภาคอาเซียน การประชุมผู้เชี่ยวชาญในระดับภูมิภาค ได้จัดขึ้นหลายครั้งในปี พ.ศ. 2556 เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการกำกับดูแลชีวภัณฑ์และการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีในพืชหลัก (ข้าว ผักและผลไม้) โดยมีการนำความรู้และประสบการณ์จากประเทศต่างๆ มาเปรียบเทียบกับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และกฎระเบียบระหว่างประเทศ ดังนั้นแนวปฏิบัติฯ ที่จัดทำขึ้นนี้เกิดจากการบูรณาการร่วมกันของคณะผู้เชี่ยวชาญด้านชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชของอาเซียน โดยรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ได้รับรองแนวปฏิบัติฯ นี้ ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2557

แนวปฏิบัติฯ เป็นพิมพ์เขียวของภูมิภาคสำหรับการจัดทำยุทธศาสตร์การกำกับดูแลและการใช้ชีวภัณฑ์ในระดับประเทศและกำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนที่สอดคล้องกัน รวมทั้งยังเป็นข้อเสนอแนะของอาเซียนในการร่างกฎหมายและนโยบายด้านชีวภัณฑ์อีกด้วย แนวปฏิบัติฯ ครอบคลุมเนื้อหาด้านคำจำกัดความของชีวภัณฑ์ กรณีศึกษาการใช้ชีวภัณฑ์ในการเพาะปลูกข้าว ผักและผลไม้ หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนและกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการกำกับดูแลและการใช้ชีวภัณฑ์ นอกจากแนวปฏิบัติฯ นี้จะเป็นประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลแล้ว ยังเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานรัฐอื่นๆ ซึ่งต้องการพัฒนากลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการใช้ชีววิธีในการควบคุมศัตรูพืช และภาคเอกชนที่สนใจพัฒนาและจัดจำหน่ายชีวภัณฑ์ในกลุ่มประเทศอาเซียนอีกด้วย

ผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการในช่วงแรก (2553-2556)

- จัดทำแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแล การใช้และการค้าชีวภัณฑ์ของอาเซียน
- พัฒนาฐานข้อมูลการควบคุมศัตรูพืชด้วยชีววิธีของอาเซียน
- จัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญด้านชีวภัณฑ์การควบคุมศัตรูพืชของอาเซียน (การกำกับดูแลและการใช้ชีวภัณฑ์)
- จัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญด้านชีวภัณฑ์การควบคุมศัตรูพืชระดับประเทศ ในประเทศอินโดนีเซีย ลาว และไทย
- ทดสอบภาคสนามการใช้ชีวภัณฑ์ในการจัดการศัตรูพืชในประเทศบรูไน กัมพูชา ลาว และไทย
- การจดทะเบียนชีวภัณฑ์ในอาเซียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 63 ระหว่างวันที่ 15 มิถุนายน 2553 ถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2556
- กรอบนโยบายบูรณาการความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน ได้รับการแปลเป็นภาษากัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม
- ผู้กำหนดนโยบายและผู้เชี่ยวชาญจากประเทศสมาชิกอาเซียนราว 400 คนเข้าร่วมการฝึกอบรมและการประชุมทั้งในระดับภูมิภาคและระดับชาติ
- เกษตรกรกว่า 2,500 คนในภูมิภาคได้รับการอบรมด้านวิธีการบริหารจัดการพืชอย่างยั่งยืนและการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช

ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

โครงการระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืนแห่งอาเซียน ได้สนับสนุนการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริมการผลิต การตลาดและการค้าอาหารอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระดับท้องถิ่น

ประเทศอินโดนีเซีย

เน้น: การสร้างรายได้/พืชสวนและกาแฟ

ภาคีร่วมมือ: รีสอร์ททามันสิมาเล็มและมหาวิทยาลัยอิสลามแห่งสุมาตราเหนือ

ระยะเวลาดำเนินงาน:
มกราคม 2556-ธันวาคม 2558

เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนเกษตรกรในที่ราบสูงคาโร เกาะสุมาตราเหนือ เพื่อการปลูกพืชสวนอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- เกษตรกรราว 500 คนซึ่งอยู่รอบรีสอร์ททามันสิมาเล็ม (TSR) ได้รับการฝึกอบรมด้านการปลูกพืชที่ดีเพื่อผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
- เจ้าหน้าที่ของรีสอร์ททามันสิมาเล็มและเกษตรกรผ่านการฝึกอบรมเรื่องสิ่งแวดล้อมด้านเกษตร สุขอนามัยและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ในปี 2556 เกษตรกร 20 ครัวเรือนได้รับใบรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ Organic Indonesia
- จัดทำการวิจัยตลาดเรื่องโอกาสในการส่งออกสินค้าไปยังประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์

ประเทศอินโดนีเซีย

เน้น: การสร้างรายได้/ไม้ผล (พืชตระกูลส้ม)

ภาคีร่วมมือ: Directorate of Horticulture Protection-DHP

ระยะเวลาดำเนินงาน:
มกราคม 2556-ธันวาคม 2556

การจัดการแมลงวันผลไม้ในสุมาตราเหนือ

- การแพร่ระบาดของแมลงวันผลไม้ทำให้สูญเสียผลผลิตทั้งหมดต่อเนื่องกันมา 2 ปี
- หลังจากการรณรงค์ การฝึกอบรมและการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชเป็นเวลา 3 เดือน เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 70
- เกษตรกร 2,065 คนและข้าราชการ 6,930 คนได้รับการฝึกอบรมเทคโนโลยีในการจัดการแมลงวันผลไม้และการใช้ชีวภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การรณรงค์จัดการแมลงวันผลไม้เข้าถึงครอบครัวเกษตรกรจำนวน 20,313 ครัวเรือน
- จัดทำฐานข้อมูลความเสียหายจากแมลงวันผลไม้ในคาโร

ประเทศไทย

เน้น: ความปลอดภัยด้านอาหาร/ผลไม้

ภาคีร่วมมือ: SGF Internationale. V.

ระยะเวลาดำเนินงาน:
เมษายน 2555-กุมภาพันธ์ 2558

การปรับปรุงคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้ไทย

- พัฒนาศักยภาพให้แก่ผู้ผลิตสินค้ากึ่งสำเร็จรูป 5 ราย ผู้บรรจุผลิตภัณฑ์ 1 รายและห้องปฏิบัติการอิสระ 4 ราย
- ปรับปรุงการดำเนินงานของวิสาหกิจ 6 รายให้เป็นไปตามมาตรฐานของ SGF ผ่านการตรวจประเมิน การฝึกปฏิบัติในงานและการวิเคราะห์ความถูกต้องของตัวอย่างตามมาตรฐานสมาคมอุตสาหกรรมน้ำผลไม้ยุโรป
- จัดทำโปรแกรม Fruit Risk Assessment Programme for Pesticides (FRAPP) สำหรับประเมินความเสี่ยงจากสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในผลไม้ ทำให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาศักยภาพในการประเมินและจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม
- จัดประชุมเรื่องความปลอดภัยด้านอาหาร การแปรรูปผักและผลไม้แบบยั่งยืนร่วมกับภาครัฐและเอกชน

ประเทศกัมพูชา ไทย และเวียดนาม

เน้น: ความมั่นคงทางอาหาร/ข้าว

ภาคีร่วมมือ: Allianz องค์การเพื่อการพัฒนาแห่งสวิตเซอร์แลนด์ สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ และ sarmap SA

ระยะเวลาดำเนินงาน:
กันยายน 2556-มกราคม 2558

โครงการการใช้เทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสำรวจพื้นที่ปลูกข้าว และการประกันภัยพืชผลในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน (RIICE)

- สร้างแบบจำลองทางธุรกิจเพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประกันภัยพืชผล
- ทดลองแบบจำลองพืชผลและพยากรณ์ผลผลิตโดยการใช้เทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลโดยสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ
- เปิดตัว WebGIS ของโครงการ RIICE ในประเทศไทย
- สาธิตใช้ผลิตภัณฑ์ RYII ในจังหวัดสุพรรณบุรีและนครราชสีมาในปี พ.ศ. 2557
- ทดลองเทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลร่วมกับสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (สทอภ.)
- ลงนามบันทึกความเข้าใจกับธนาคารเพื่อการเกษตร (ธกส.) เรื่อง “การเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการตลาดและการจำหน่ายเพื่อการประกันภัยพืชผล”
- วิจัยเรื่อง “ห้องปฏิบัติการประกันภัยพืชผลในประเทศไทย” ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- จัดการประชุมเรื่อง “โครงการประกันภัยข้าวไทย: มุ่งสู่อนาคต” ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- นำเสนอความก้าวหน้าของโครงการโดยสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติให้แก่ผู้เกี่ยวข้องหลักของโครงการ

ประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม

เน้น: รายได้/ข้าว

ภาคีร่วมมือ: BASF, Bayer CropScience, DSM, Yara, VDMA

ระยะเวลาดำเนินงาน:
มีนาคม 2557-กันยายน 2560

โครงการการริเริ่มข้าวที่ดีขึ้นแห่งเอเชีย (BRIA)

เป้าหมาย: เพื่อพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าวและโภชนาการ

- สำนักงานเลขาธิการประจำภูมิภาคของ BRIA ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร
- ดำเนินงานโครงการใน 4 ประเทศ: อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม
- มุ่งแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกร 20,000 ครัวเรือน
- เผยแพร่นวัตกรรมเทคโนโลยีการเกษตร
- ส่งเสริมการเพิ่มคุณค่าโภชนาการในข้าวและน้ำมัน
- พัฒนาศักยภาพและการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี
- เชื่อมโยงการตลาดและสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชน

อนาคตและความท้าทาย

รัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียนตระหนักถึงความจำเป็นของการเพิ่มการผลิตอาหารและการค้าผลิตผลทางการเกษตรในภูมิภาค พร้อมกับหลีกเลี่ยงการทำลายทรัพยากรธรรมชาติให้เสื่อมโทรม เพิ่มรายได้ให้เกษตรกรและปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น กรอบนโยบายของอาเซียนด้านความมั่นคงทางอาหารและแนวทางการผลิตอย่างยั่งยืนนั้นมีอยู่แล้ว เพียงแต่ประเทศสมาชิกยังไม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวางนอกจากนี้โครงการซึ่งสนับสนุนในระดับชาติควรสนับสนุนให้มีการประสานกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น นอกจากนี้ศักยภาพของภาครัฐในการปรับปรุงนโยบายระดับชาติหรือระดับภูมิภาคยังมีข้อจำกัดด้านความชำนาญและทรัพยากรในการดำเนินงาน

ในระยะที่สอง โครงการจะสนับสนุนอาเซียนในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืนและจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้แก่ประเทศสมาชิก และเพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถดำเนินงานตามกรอบนโยบายบูรณาการความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียนและแผนกลยุทธ์ความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียนในระดับชาติได้ โครงการจะดำเนินงาน 3 ด้านดังนี้

การดำเนินงานด้านที่ 1: กรอบนโยบาย
โครงการจะให้คำปรึกษาแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนด้านการกำหนดนโยบาย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระหว่างประเทศและส่งเสริมให้มีการเจรจาเชิงนโยบายในเวทีแลกเปลี่ยนต่างๆ

การดำเนินงานด้านที่ 2: การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีการผลิต
โครงการจะสนับสนุนและเผยแพร่แนวทางการผลิตสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืนที่เกี่ยวกับการอารักขาพืช การจัดการดินและธาตุอาหารพืชและธุรกิจฟาร์มเกษตรในอาเซียนด้วยการพัฒนาศักยภาพของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานด้านที่ 3: การเชื่อมโยงตลาด
โครงการจะพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารในทุกระดับ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างเกษตรกรรายย่อยและภาคเอกชนในห่วงโซ่มูลค่าอย่างยั่งยืน และทดสอบแบบจำลองของระบบอาหาร-เกษตรอย่างยั่งยืนเพื่อนำบทเรียนจากการดำเนินงานไปสนับสนุนกระบวนการให้คำปรึกษาเชิงนโยบาย

ประเทศสมาชิกได้ร่วมกันคัดเลือกพืช 3 กลุ่มที่จะดำเนินงาน คือ ข้าว ผักและผลไม้ โดยแนวทางหลักที่โครงการจะใช้คือการพัฒนาศักยภาพ สนับสนุนให้คำปรึกษาทางวิชาการและการวิจัย และสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการนำร่อง

โครงการจะดำเนินการในระดับภูมิภาคเป็นหลัก และในบางกรณีจะดำเนินงานกับประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ โดยกรมวิชาการเกษตรของประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าภาพให้กับหน่วยงานประสานงานโครงการ และด้วยการสนับสนุนจากภาคีของโครงการทั้งภาครัฐและเอกชน โครงการได้จัดตั้งสำนักงานภาคสนามในประเทศกัมพูชา ลาว อินโดนีเซีย เมียนมาร์ และเวียดนาม เพื่อประสานงานและกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมในระดับประเทศ

โครงการ RIICE จัดประชุมเชิงวิชาการเพื่อพัฒนากลยุทธ์จัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติให้แก่เกษตรกรไทย

โดย จุฑาทิพย์ ธัญญาพิทักษ์
โครงการใช้ข้อมูลจากการสำรวจระยะไกลและการประกันภัยสำหรับพืชผลทางการเกษตร ในประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่

เมื่อวันที่ 21-22 สิงหาคม 2557 ที่ผ่านมา GIZ ประเทศไทย ซึ่งดำเนินงานให้แก่โครงการใช้ข้อมูลจากการสำรวจระยะไกลและการประกันภัยสำหรับพืชผลทางการเกษตร ในประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ (RIICE) และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ร่วมกันจัดการประชุมเชิงวิชาการเรื่อง "**การประกันภัยพืชผลของไทย: ทิศทางในอนาคต**" ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงต่างๆ สถาบันการเงิน บริษัทประกันภัยและผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และเยอรมนีรวม 37 คน การประชุมในครั้งนี้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องข้อด้อยของระบบประกันภัยพืชผลที่มีอยู่ในปัจจุบัน และร่วมกันค้นหาว่าควรจะปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยงอันเนื่องมาจากภัยพิบัติให้แก่เกษตรกรอย่างไร

ประเด็นที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประชุมมีดังนี้
1) การวิเคราะห์ข้อจำกัดของระบบประกันภัยพืชผลที่มีอยู่ในปัจจุบัน
2) การกำหนดแนวทางพัฒนาและขยายระบบประกันภัยข้าวไทยเพื่อให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว
3) ค้นหาช่องทางส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการการจัดจำหน่ายและการบริหารจัดการเคลมที่มีอยู่ในปัจจุบัน
4) กำหนดเป้าหมายและระยะเวลาการดำเนินงานกิจกรรมหลักของโครงการ

> "RIICE มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการประกันภัยพืชผลให้แก่เกษตรกรรายย่อยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้"

RIICE เป็นโครงการความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชนซึ่งมีภาคีร่วมงาน 5 หน่วยงาน ได้แก่ สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ องค์การความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแห่งสวิตเซอร์แลนด์ sarmap Allianz และ GIZ โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการประกันภัยพืชผลให้แก่เกษตรกรรายย่อยในภูมิภาคเอเชีย-ตะวันออกเฉียงใต้ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ภาคีร่วมงานของโครงการ RIICE ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับภาคส่วนต่างๆ ในประเทศไทยหลายครั้งถึงช่องทางพัฒนาระบบประกันภัยสำหรับข้าวไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีความเหมาะสมกับงบประมาณ มีความมั่นคงทางการเมืองและถูกหลักวิชาการ ทั้งนี้ โครงการ RIICE ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เมื่อเดือนมกราคม 2557 ที่ผ่านมา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การประกันภัยพืชผลให้แก่เกษตรกร

3 พันธมิตรไทย เยอรมัน เปิดตัวเรียลลิตี้แข่งขันทางทีวี เจาะกลุ่มเกษตรกรไทยเป็นครั้งแรก

โดย ทีมงานโครงการการริเริ่มข้าวที่ดีขึ้นแห่งเอเชีย

The German Food Partnership หรือ GFP บริษัท บีเอเอสเอฟ (ไทย) จำกัด และกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกันเปิดตัวการแข่งขันเรียลลิตี้ทีวี ในรูปแบบที่ให้สาระความรู้สอดแทรกความบันเทิงเป็นครั้งแรก ในชื่อว่า "**เกษตรกรรักความปลอดภัย**" (Farmers Love Safety) เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557

รายการแข่งขันเรียลลิตี้ทีวีนี้ เป็นกิจกรรมของโครงการ "Better Rice Initiative Asia (BRIA)" ซึ่งอยู่ภายใต้ GFP หรือ องค์กรความร่วมมือด้านอาหารเยอรมัน BRIA มีแผนดำเนินการตั้งแต่ปี 2557 ถึง 2560 ในประเทศเกิดใหม่และกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในการผลิตทางการเกษตร ปรับปรุงห่วงโซ่คุณค่าของข้าว และสนับสนุนความรู้เรื่องการผลิตจนถึงการเข้าถึงตลาดแก่เกษตรกร

นายชาญพิทยา ฉิมพาลี อธิบดีกรมการข้าว กล่าวว่า "BRIA เน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับนโยบายของกรมการข้าวและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของไทยในปัจจุบัน ซึ่งผลของโครงการจะมีส่วนช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกรโดยรวม และยังช่วยเพิ่มความมั่นคงของทรัพยากรของประเทศในอนาคต"

ดร. ปกรณ์ สุจเร ผู้อำนวยการ แผนกอารักขาพืช บริษัท บีเอเอสเอฟ (ไทย) จำกัด กล่าวว่า "เราต้องการสนับสนุนและเข้าถึงเกษตรกรไทยให้ได้มากที่สุด เพื่อให้ตระหนักถึงความปลอดภัย การมีผลผลิตที่ดีขึ้น และการดูแลพื้นที่เพาะปลูกให้ได้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพในระยะยาว การแข่งขันเรียลลิตี้ทีวีจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดที่ให้ความเพลิดเพลินควบคู่กับการให้ความรู้ หลักการทำเกษตรกรรมที่ดีและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อการทำนาอย่างยั่งยืน ไปยังกลุ่มเกษตรกรในประเทศไทย"

‘เกษตรกรรักความปลอดภัย’ (Farmers Love Safety) มุ่งเน้นไปที่การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยความรับผิดชอบและอย่างเหมาะสม การอบรมได้ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญ เช่น ความเข้าใจฉลากผลิตภัณฑ์ การเลือกใช้อุปกรณ์ทางการเกษตร และอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment หรือ PPE) ที่เหมาะสมและจำเป็นในการทำนาข้าว

สำหรับการแข่งขันนี้ ได้ทำการคัดเลือกตัวแทนเกษตรกรต้นแบบจำนวนสองทีมจากจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดอยุธยา โดยแต่ละทีมประกอบด้วยสมาชิก 5 คน ซึ่งได้รับการฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญด้านอารักขาพืชและนักวิชาการด้านเทคนิคที่โรงเรียนชาวนา ในบริเวณกรมการข้าว เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์สร้างสรรค์ และถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในชุมชนของตนเอง ตามเงื่อนไข ระยะเวลา และกฎกติกาการแข่งขันที่กำหนดไว้ โดยในแต่ละภารกิจนั้น คะแนนจะถูกเก็บสะสมและนำมารวมกับคะแนนจากกิจกรรมตอบคำถามความรู้ทางการเกษตรและการโหวตในวันปิดงาน เพื่อหาผู้ชนะที่จะได้รับรางวัลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร มูลค่า 100,000 บาท

นายสุริยัน วิจิตรเลขการ ผู้อำนวยการโครงการ BRIA ภูมิภาค กล่าวว่า “‘เกษตรกรรักความปลอดภัย’ (Famers Love Safety) ถือเป็นกิจกรรมแรกของโครงการ BRIA ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และคาดว่าจะส่งเสริมให้เกษตรกรไทยได้เรียนรู้และเข้าใจวิธีการใช้สารกำจัดป้องกันศัตรูพืชได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ”

การแข่งขันเรียลลิตี้นี้จะออกอากาศในรายการ ‘เกษตรกรยิ้ม’ ทางช่อง ‘ฟาร์มแชนแนล’ ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 17.30-18.00 น. เริ่ม 2 ตุลาคม ถึง 18 ธันวาคม 2557

“ เกษตรกรรักความปลอดภัย’ (Farmers Love Safety) ”
จะมุ่งเน้นไปที่การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
ด้วยความรับผิดชอบและอย่างเหมาะสม

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ โครงการ Better Rice Initiative Asia (BRIA) เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน

โดย กมล ต่อกิจไพศาล โครงการการริเริ่มข้าวที่ดีขึ้นแห่งเอเชีย

GIZ ร่วมมือกับกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2557 ณ กรมการข้าว เพื่อเริ่มดำเนินการโครงการ Better Rice Initiative Asia (BRIA) ในประเทศไทย

นายชาญพิทยา ฉิมพาลี อธิบดีกรมการข้าว เป็นประธานการสัมมนา โดยมีผู้แทนจากพันธมิตรหลักที่ร่วมในการประชุม ได้แก่ ดร. ปกรณ์ สุจเร ผู้อำนวยการแผนกอารักขาพืช บริษัท บีเอเอสเอฟ (ไทย) จำกัด มร. มัทธีอัส บิคเคล ผู้อำนวยการโครงการ GIZ และนายสินชัย สวัสดิชัย ผู้จัดการสำนักงานประจำประเทศไทยและพม่า กลุ่มธุรกิจ ไบเออร์ ครอปซายน์

ภายใต้คำขวัญ **"ข้าวที่ดีขึ้น เพื่อชีวิตที่ดีกว่า"** BRIA มีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวผ่านการผลิตอย่างยั่งยืน การเข้าถึงตลาดที่ดีขึ้น และพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทย เวียดนาม อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการพัฒนาอุตสาหกรรมข้าวบนฐานความรู้ที่ทันสมัย

ภายใต้องค์กรความร่วมมืออาหารเยอรมัน (GFP) BRIA เป็นโครงการร่วมดำเนินการโดยพันธมิตรระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เช่น BASF Bayer Yara Fertilizer และ DSM Nutritional Products โดยการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) และหน่วยงานระดับชาติและระดับภูมิภาค

GFP ก่อตั้งขึ้นโดย กระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMZ) ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 โดย GFP สนับสนุนองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อร่วมกันดำเนินโครงการตามห่วงโซ่อุปทานการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตในภาคเกษตรกรรม และนำไปสู่ความมั่นคงด้านอาหารของโลก

> "ภายใต้คำขวัญ ข้าวที่ดีขึ้น เพื่อชีวิตที่ดีกว่า BRIA มีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวผ่านการผลิตอย่างยั่งยืน การเข้าถึงตลาดที่ดีขึ้น และพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าข้าว"

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและไทยร่วมมือในโครงการบรรเทาสภาวะโลกร้อนที่เกี่ยวข้องกับน้ำและน้ำเสีย

โดย ทิม มาเลอร์ โครงการบรรเทาสภาวะโลกร้อนที่เกี่ยวข้องกับน้ำและน้ำเสีย

> “ผลจากการดำเนินโครงการไม่เพียงจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ในเรื่องการลดต้นทุน แต่ยังสนับสนุนยุทธศาสตร์แห่งชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551-2555”

เมื่อเร็วๆ นี้ องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับองค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินโครงการความร่วมมือไทย-เยอรมัน หรือ **“โครงการบรรเทาสภาวะโลกร้อนที่เกี่ยวข้องกับน้ำและน้ำเสีย”** โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงสมดุลคาร์บอนในกิจการสาธารณูปโภคน้ำและน้ำเสีย โดยการใช้เทคโนโลยีที่สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสนับสนุนการพัฒนาวิธีการบรรเทาผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศในภาคส่วนกิจการสาธารณูปโภคน้ำและน้ำเสีย

ประเทศไทยมีภารกิจในการรับมือต่อความท้าทายด้านการลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งระบุไว้ในกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพิธีสารเกียวโต (2548-2555) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันไว้ แม้ว่าร้อยละ 47.5 ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดในภาคส่วนการจัดการขยะและของเสียจะมาจากน้ำเสีย ขณะนี้ยังไม่มีกลยุทธ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบรรเทาผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศในภาคส่วนกิจการสาธารณูปโภคน้ำและน้ำเสีย ดังนั้น ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการฯ จะเป็นประโยชน์ในระดับโครงการนำร่องด้านการปรับปรุงทั้งในส่วนของการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และทบทวนกลยุทธ์การบรรเทาผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศในภาคส่วนการบำบัดน้ำเสียในระดับประเทศ ผลจากการดำเนินโครงการไม่เพียงจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในเรื่องการลดต้นทุน แต่ยังสนับสนุนยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551-2555 และจะมีการรวมการดำเนินมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไว้ในนโยบายแห่งชาติด้วย

กิจการสาธารณูปโภคน้ำและน้ำเสียเป็นหนึ่งในภาคส่วนที่ใช้พลังงานมากที่สุด โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการความร่วมมือระดับโลก โดย GIZ และสมาคมน้ำนานาชาติ (IWA) ได้ร่วมมือกับประเทศไทย เม็กซิโก และเปรู กิจการสาธารณูปโภคน้ำและน้ำเสียส่วนใหญ่ในประเทศเหล่านี้ยังใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสำหรับบำบัดน้ำเสียที่ใช้พลังงานมาก จึงมีโอกาสในการปรับปรุงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ในปริมาณมหาศาล นอกจากนั้นจะมีการรวบรวมประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการในระดับนำร่องและระดับชาติไว้เป็นส่วนหนึ่งของคู่มือสำหรับองค์กรที่ดำเนินการสาธารณูปโภคน้ำและน้ำเสีย

โครงการนี้ริเริ่มโดย GIZ และ IWA โดยดำเนินงานในนามกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติ การก่อสร้างและความปลอดภัยทางปรมาณูแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMUB) และมีระยะการดำเนินงานตั้งแต่เดือนมกราคม 2557 ถึงเดือนมกราคม 2562

สวิตเซอร์แลนด์-เยอรมันร่วมมือในโครงการปรับปรุงอาคาร โดยใช้เทอร์โมเทคนิคในประเทศมองโกเลีย

โดย รูท เอลเบค และราฟ ทรอสเซ่อ
โครงการแผนพัฒนาและบูรณาการทรัพยากรเมือง (ด้านน้ำ พลังงาน และอาหาร)

โครงการ Nexus ให้การสนับสนุนโครงการการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศมองโกเลียซึ่งดำเนินงานโดย GIZ โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงอาคารของโรงเรียนอนุบาล 2 แห่งในเมืองควอดและอูไลสตัยโดยใช้เทอร์โมเทคนิค โรงเรียนอนุบาลแต่ละแห่งมีเด็กนักเรียน 250 คน และมีครูผู้หญิง 7-8 คน โดยทั้งสองโรงเรียนได้รับทุนสนับสนุนการดำเนินงานจากรัฐบาลสวิตเซอร์แลนด์ (DEZA/SDC) และกระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMZ) เอกอัครราชทูตเยอรมันประจำมองโกเลียให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดโรงเรียนอนุบาลในเมืองควอดซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2557 ที่ผ่านมา

ในการก่อสร้างแต่ละแห่งต้องใช้คนงานราว 50 คน ทุกคนได้รับการพัฒนาฝีมือและโอกาสจ้างงานไปพร้อมกับการปรับปรุงอาคารโดยใช้เทอร์โมเทคนิค นอกจากนั้นวิทยาลัยเทคนิคของทั้งสองเมืองยังมีส่วนร่วมในโครงการนี้ด้วยโดยการส่งนักศึกษาฝึกงานมาพัฒนาฝีมือทั้งในด้านงานปูน สุขาภิบาล/ความร้อน ปูพื้น ติดตั้งไฟฟ้า ปูกระเบื้อง ติดตั้งฉนวนเทอร์โมเทคนิค มุงหลังคาและทาสี

โรงเรียนอนุบาลที่ปรับปรุงแล้วทั้งสองแห่งจะมีสภาพดีและมั่นคงแข็งแรง ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงใหม่ไปอีก 30 ปี อย่างไรก็ตาม ภารโรงของโรงเรียนดังกล่าวได้รับการฝึกให้สามารถซ่อมแซมอาคารเองได้หากมีการชำรุดเล็กน้อย

การใช้พลังงานความร้อนและการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของโรงเรียนทั้งสองแห่งนี้ลดลงร้อยละ 50 ยิ่งไปกว่านั้น อุณหภูมิภายในอาคารซึ่งเดิมอยู่ที่ 8-12 องศาเซลเซียส ปรับสูงขึ้นเป็น 22 องศาเซลเซียสโดยเฉลี่ย เพราะมีฉนวนที่ดีขึ้นกว่าเดิม

งานก่อสร้างทั้งสองแห่งเสร็จสิ้นลงในเวลา 6 สัปดาห์ โรงเรียนและโรงเรียนอนุบาลต่างๆ เปิดเรียนกลางเดือนกันยายน แต่การเดินเครื่องทำความร้อนจะเริ่มในช่วงปลายเดือนกันยายน ดังนั้นการปรับปรุงอาคารเรียนจึงเสร็จทันเวลาพอดี

โครงการ Nexus สนับสนุน “กลยุทธ์การจัดการน้ำเสียอย่างยั่งยืนในเมืองดานัง”

โดย รูท เอลเบค และราฟ ทรอสเซ่อ
โครงการแผนพัฒนาและบูรณาการทรัพยากรเมือง (ด้านน้ำ พลังงาน และอาหาร)

ดานังเป็นเมืองที่สวยงามและนักเดินทางนิยมไปท่องเที่ยว แต่เมืองแห่งนี้ตั้งอยู่บนระเบิดเวลาเพราะมีบ่อเกรอะที่ไม่เคยได้รับการบำบัดอยู่ใต้เมือง ในอดีตก้นบ่อเกรอะเหล่านี้ปิดสนิท แต่ขณะนี้สิ่งปฏิกูลกำลังไหลซึมลงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน

ระบบบ่อเกรอะเป็นการจัดการปัญหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับเขตพื้นที่เมืองที่มีการอยู่อาศัยหนาแน่นเพราะ:

- สิ้นเปลือง
- ควบคุมการก่อสร้างยาก ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าก้นบ่อปิดสนิทจริงหรือไม่
- หลังจากที่บ่อเกรอะปิดแน่นอยู่ได้ 3-5 ปีพบว่าดินและน้ำใต้ดินปนเปื้อน
- ปล่อยก๊าซมีเทนขึ้นสู่บรรยากาศทางปั๊มระบายลม

ด้วยเหตุนี้เมืองดานังจึงพยายามดำเนินกลยุทธ์การจัดการน้ำเสียอย่างยั่งยืน โดยมีธนาคารโลกเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนผ่านทาง “**โครงการพัฒนาเมืองดานังอย่างยั่งยืน**” เนื่องจากมีแนวทางดำเนินงานที่สอดคล้องกัน โครงการแผนพัฒนาและบูรณาการทรัพยากรเมือง หรือโครงการ Nexus ของ GIZ จึงคัดเลือกเมืองดานังเป็นพื้นที่ที่โครงการให้การสนับสนุนระบบรวบรวมน้ำเสียสุญญากาศ ระบบบำบัดน้ำเสีย (ผลิตก๊าซชีวภาพ) และการใช้ผลผลิตที่ได้ (น้ำรดต้นไม้และปุ๋ยจากโรงงานก๊าซชีวภาพ)สำหรับการเกษตรในเมือง โครงการนำร่องนี้เป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง GIZ และภาคีร่วมงานจากกรมแผนงานและการลงทุน ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประชาชนแห่งเมืองดานัง ผู้อยู่อาศัยแขวงอัน ไฮ บัค นักวางแผน ผู้บริหารและผู้อยู่อาศัยในเมืองดานังคือกลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการนี้ จากการดำเนินโครงการ จะมีที่อยู่อาศัยรวมทั้งสิ้น 110 หลังคาเรือนที่จะเชื่อมต่อกับระบบดังกล่าว

ทั้งนี้มีการศึกษาความเป็นไปได้ของระบบรวบรวมน้ำเสียสุญญากาศแขวงอัน ไฮ บัคซึ่งเป็นพื้นที่ริมฝั่งทะเลตะวันออกของเมืองดานังในช่วงเดือนเมษายน-สิงหาคม 2557 ที่ผ่านมา

โดยเปรียบเทียบระหว่างระบบน้ำเสียที่ใช้แรงโน้มถ่วงกับระบบน้ำเสียสุญญากาศ เมื่อนำต้นทุนของทั้งสองระบบมาเปรียบเทียบกันพบว่าการติดตั้งระบบรวบรวมน้ำเสียแบบสุญญากาศสามารถลดต้นทุนได้ถึงร้อยละ 47 และหากคำนึงถึงการซ่อมบำรุง ระบบรวบรวมน้ำเสียแบบสุญญากาศสามารถลดต้นทุนลงได้ร้อยละ 70

ดังนั้นโครงการนำร่องนี้ควรจะเริ่มต้นได้ทันทีที่คณะกรรมการประชาชนแห่งเมืองดานังจัดสรรทุนดำเนินงาน การขยายพื้นที่โครงการออกไปให้ครอบคลุมชายฝั่งทะเลตะวันออกทั้งหมดของเมืองดานังและเมืองอื่นๆ ในภูมิภาคที่สนใจโครงการจะเกิดขึ้นหลังจากที่มีการดำเนินงาน ติดตามและประเมินผลโครงการสาธิตนี้แล้ว

เปิดตัวโครงการ: ก้าวแรกของการพัฒนามาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

โดย นลินา หิรัญพฤกษ์
โครงการพัฒนาการสอนงานที่มีประสิทธิภาพในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2557 โครงการ "พัฒนาการสอนงานที่มีประสิทธิภาพในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง" ได้เปิดตัวกิจกรรมแรกของโครงการ "**การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนามาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง**" อย่างเป็นทางการ โดยใช้ชื่อการประชุม "**การพัฒนามาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อรองรับอาเซียน 2558**" ที่ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพมหานคร โดยมี ดร. เพียร์ เกเบาเออร์ อุปทูตและอัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กรุงเทพฯ ดร. เยอร์เกน คอปเปอลิน อดีตวุฒิสมาชิก สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี นายนคร ศิลปอาชา อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน นายถาวร ชลัษฐเถียร รองประธาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายพงษ์ศักดิ์ จักษุเวช และ มร. เยอร์ก บุค ประธานและผู้อำนวยการบริหาร หอการค้าเยอรมัน-ไทย นายวัฒนวิทย์ คชเสนี ผู้แทนอธิบดีสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ และผู้อำนวยการส่วนความร่วมมือหุ้นส่วนฯ ทวิภาคี กระทรวงการต่างประเทศ นางปัทมา วีระวานิช ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสมมรรถนะครูและบุคคลากรอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา และ มร. ดาวิด โอเบอร์ฮูเบอร์ ผู้อำนวยการองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมันประจำประเทศไทย และมาเลเซีย ให้เกียรติเข้าร่วมงาน

มร. คริสเตียน ชเตือร์ ผู้อำนวยการโครงการของ GIZ ได้กล่าวต้อนรับ และกล่าวถึงความเป็นมา และวัตถุประสงค์ของโครงการ และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนามาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักของโครงการโดยย่อ เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการและสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้เข้าร่วมงานจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน หลังจากนั้น ดร. เพียร์ เกเบาเออร์ อุปทูตและอัครราชทูตที่ปรึกษา สถาเอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กรุงเทพฯ ได้กล่าวเปิดงานอย่างเป็นทางการ โดยได้กล่าวเน้นถึงการอาชีวศึกษาว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของทั้งประเทศไทย และประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอย่างยั่งยืน ในการบรรยายพิเศษ ดร. เยอร์เกน คอปเปอลิน และตัวแทนจากภาคเอกชน คือ มร. เยอร์ก บุค จากหอการค้าเยอรมัน-ไทย และนายถาวร ชลัษฐเถียร จากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ยังได้เน้นถึงความจำเป็นที่ภาคเอกชนจะต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการการเรียนการสอนอาชีวศึกษา และความสำคัญของการสอนงานในสถานประกอบการที่มีประสิทธิภาพ จากนั้น ดร. โฟล์เคอร์ พาวล์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการอาชีวศึกษาจาก GIZ ได้กล่าวปิดงานในหัวข้อ "อาชีวศึกษา และผลตอบแทนจากการลงทุนของภาคเอกชน" โดยกล่าวย้ำถึงผลประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาและการสอนงานในสถานประกอบการ

“เนื่องจากโครงการมุ่งพัฒนามาตรฐานที่เหมาะสมกับภูมิภาค และตรงตามความต้องการของภาคส่วนต่างๆ การประชุมเชิงปฏิบัติการจึงมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมประชุม”

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนามาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการได้เริ่มขึ้นในช่วงบ่าย โดยมีผู้เข้าร่วมจากทั้งภาครัฐและเอกชนจากประเทศในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ ไทย และเวียดนาม นอกจากนี้ยังมีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ของฟิลิปปินส์เข้าร่วมด้วยในฐานะที่เป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน ในการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวได้เน้นการให้ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐาน และกระตุ้นให้ออกความคิดเห็น และความคาดหวังเกี่ยวกับหน้าที่ และสมรรถนะที่ครูฝึกในสถานประกอบการพึงมีจากมุมมองของแต่ละคน โดยเริ่มจากการแบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามลักษณะหน้าที่และภาคส่วนของผู้เข้าร่วม ได้แก่ภาครัฐ ผู้บริหารระดับกลางของบริษัท และครูฝึก และจากนั้นนำผลที่ได้จากแต่ละกลุ่มมารวมกันในห้องประชุมรวม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อกำหนดคุณลักษณะ และหน้าที่ของครูฝึกในสถานประกอบการร่วมกัน โดยมี ดร. โฟล์เคอร์ พาวล์ ผู้เชี่ยวชาญจาก GIZ ซาอุดิอาระเบีย ดร. ไมเคิล กรอช และนางอิเนส รอฮ์ดันซ์-แฮร์มันน์ ผู้เชี่ยวชาญจาก Karlsruhe Institute of Technology เป็นวิทยากรกระบวนการ ซึ่งผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ทางคณะผู้เชี่ยวชาญจะได้นำไปวิเคราะห์ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษา เพื่อออกแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งต่อไป

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 29-31 ตุลาคม 2557 โดยทางโครงการจะเรียนเชิญผู้เข้าร่วมงานกลุ่มเดิมเข้าร่วมการประชุมอีกครั้งเพื่อให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และข้อเสนอเพื่อใช้ในการพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตรครูฝึกในสถานประกอบการที่นอกจากจะเหมาะสมกับสถานการณ์ในภูมิภาคแล้ว ยังตรงตามความต้องการของภาคส่วนต่างๆ ในภูมิภาคอีกด้วย

ข้อคิด

- ความหลากหลายของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการที่มาจากหลายประเทศและต่างหน่วยงานทำให้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดครูฝึกในสถานประกอบการแตกต่างกันทั้งในแง่ของความหมาย ไปจนถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของครูฝึก ความเข้าใจที่ต่างกันดังกล่าวอาจทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมเกิดความสับสน หากไม่ได้สร้างความเข้าใจร่วมกันตั้งแต่เริ่ม ดังนั้นสำหรับงานประชุมเชิงปฏิบัติการที่เน้นรวบรวมข้อมูลและข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วม การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมาย และกรอบแนวคิดหลักจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม

- เนื่องจากโครงการมุ่งพัฒนามาตรฐานที่เหมาะสมกับภูมิภาคและตรงตามความต้องการของภาคส่วนต่างๆ การประชุมเชิงปฏิบัติการจึงมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมประชุม โดยข้อมูลที่นำมาประมวลผล และผลของการประชุม จะมาจากผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ดังนั้นในกระบวนการดังกล่าวผู้เชี่ยวชาญจึงไม่ได้มีหน้าที่ที่จะให้ข้อมูลหรือข้อเสนอแนะ แต่เป็นเพียงวิทยากรกระบวนการที่ควบคุม และกระตุ้นการประชุมให้ผู้เข้าร่วมประชุมให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นเท่านั้น ทางโครงการเลือกใช้วิธีการดังกล่าวเนื่องจากเล็งเห็นว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการดึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภูมิภาคออกมา สามารถสร้างการยอมรับร่วมกัน รวมถึงสร้างความเป็นเจ้าของผ่านการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งจะทำให้มาตรฐานดังกล่าวหยั่งรากลึกลงในระบบการพัฒนาฝีมือแรงงานของภูมิภาคอย่างยั่งยืน

โครงการความร่วมมือไตรภาคีมาเลเซีย-เยอรมัน ด้านการประมงในติมอร์-เลสเต เริ่มจัดการฝึกอบรม

โดย แพทริค เฮเฮมานน์ โครงการการพัฒนาศักยภาพสหกรณ์ประมงในเมืองเบาเคา

หลังจากโครงการความร่วมมือไตรภาคีมาเลเซีย-เยอรมัน ซึ่งเป็นโครงการแรกในภาคการท่าเรือของประเทศกัมพูชา สิ้นสุดลง และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) และ Malaysian Technical Cooperation Programme (MTCP) ซึ่งเป็นภาคีหลักในการดำเนินงานโครงการไตรภาคีมาเลเซีย-เยอรมัน จึงเริ่มเดินหน้าโครงการที่ 2 โดยให้การสนับสนุนภาคการประมงในประเทศติมอร์ -เลสเต เนื่องจากภาคการประมงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร พัฒนาอาชีพและสภาพความเป็นอยู่ให้แก่ชาวติมอร์-เลสเต แต่ในปัจจุบัน

> “โครงการความร่วมมือไตรภาคีมาเลเซีย-เยอรมันด้านการประมงในติมอร์-เลสเต เริ่มจัดการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้กำหนดนโยบาย เจ้าหน้าที่ด้านการส่งเสริม และผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นของภาคการประมงของติมอร์”

ภาคการประมงยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เนื่องจากขีดความสามารถมีอยู่จำกัด รวมทั้งโครงสร้างของภาคการประมงยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

ดังนั้น GIZ และ MTCP จึงจัดหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพภาคการประมงของติมอร์ขึ้น โดยได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจากกรมประมงของประเทศมาเลเซีย ซึ่งขณะนี้ได้จัดเตรียมการฝึกอบรมสำหรับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในภาคการประมงจำนวน 2 ครั้ง การอบรมดังกล่าวจะจัดขึ้นที่ประเทศมาเลเซียในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนที่จะถึงนี้

การฝึกอบรมครั้งแรกเป็นหลักสูตรระยะเวลา 5 วัน ด้านการกำหนดนโยบายในภาคการประมงอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ผู้เข้าร่วมเป็นตัวแทนจากกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของติมอร์-เลสเต เช่น กระทรวงเกษตรและกระทรวงประมง โดยการฝึกอบรมจะเน้นการถ่ายทอดประสบการณ์ องค์ความรู้และวิธีการทำประมงของมาเลเซีย พร้อมทั้งนำเสนอยุทธศาสตร์และนโยบายของเยอรมันด้วย การฝึกอบรมครั้งที่สองเป็นหลักสูตรระยะเวลา 30 วันสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านการส่งเสริมของติมอร์-เลสเต หลักสูตรนี้เน้นการถ่ายทอดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประมงทะเล กลยุทธ์ด้านการส่งเสริม การจัดตั้งและบริหารสหกรณ์ และการประมงแบบยั่งยืน รวมทั้งมีหลักสูตร Train-the-Trainer เพื่อยกระดับความสามารถให้เป็นผู้ฝึกสอนสามารถเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้ในปี 2015 ผู้เชี่ยวชาญชาวมาเลเซียจะเดินทางไปประจำที่ประเทศติมอร์-เลสเตเป็นเวลา 1 เดือน เพื่อให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่เจ้าหน้าที่ด้านการส่งเสริมที่ผ่านการฝึกอบรมและสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์แห่งหนึ่งในพื้นที่

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ GIZ จึงได้ขยายคณะทำงานโครงการและจ้างผู้ประสานงานโครงการในประเทศติมอร์-เลสเตจำนวนหนึ่งคน ขณะนี้เจ้าหน้าที่โครงการทั้งที่ประจำอยู่ที่สำนักงานในกรุงเทพมหานคร กัวลาลัมเปอร์และพื้นที่โครงการในติมอร์-เลสเตมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดเพื่อสนับสนุนภาคการประมงของติมอร์ให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

การพัฒนาศักยภาพด้านการปล่อยสินเชื่อ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานและสิ่งแวดล้อมของเอสเอ็มอีแบงก์

โดย วิลาสินี ภูนุชอภัย โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สีเขียว

สินเชื่อเพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อสนับสนุน เอส เอ็ม อี ให้พัฒนาศักยภาพด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมีแหล่งทุนหลากหลายหน่วยงาน และแต่ละหน่วยงานใช้บริษัทส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อมต่างที่กัน นอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์ต่างกันมาก ธนาคารหลายแห่งพยายามส่งเสริมผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อมโดยไม่เข้าใจแนวคิดเรื่องเทคโนโลยีและการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง ทำให้ขั้นตอนการอนุมัติสินเชื่อใช้เวลานาน ทำให้เสียโอกาสที่จะได้ลูกค้ารายใหม่ไป ดังนั้นโครงการจึงให้การสนับสนุนภาคีร่วมงานคือธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (เอสเอ็มอีแบงก์) เพื่อพัฒนาผลประกอบการการปล่อยสินเชื่อเพื่อสิ่งแวดล้อมด้วยการจัดการอบรมเรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานและสิ่งแวดล้อมให้แก่พนักงานของธนาคาร โดยจัดการอบรมขึ้น 2 ครั้งในวันที่ 28 สิงหาคม และ 18 กันยายน 2557 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ มีพนักงานจาก 4 แผนก คือ แผนกพัฒนาสินเชื่อ แผนกปล่อยสินเชื่อ แผนกบริหารจัดการความเสี่ยง และแผนกประเมินผลเข้ารับการอบรมรวมทั้งสิ้น 107 คน เนื้อหาหลักของการอบรมคือ สรุปภาพรวมกระแสเงินสดของโครงการการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ทำความเข้าใจกับวิธีดำเนินงานโครงการ สรุปภาพรวมของกระบวนการปล่อยสินเชื่อ เปรียบเทียบวิธีดำเนินงานโครงการกับกระบวนการปล่อยสินเชื่อ การวิเคราะห์โครงสร้างแบบบูรณาการ ลักษณะต่างๆ ของโครงการประหยัดพลังงานและสิ่งแวดล้อมในภาคอุตสาหกรรม นโยบายภาครัฐและตัวขับเคลื่อน การวิเคราะห์และลดความเสี่ยง การติดตามคุณภาพสินเชื่อและแบบฝึกหัด

การประเมินผลพบว่าพนักงานธนาคารส่วนใหญ่พึงพอใจกับความรู้ที่โครงการจัดอบรมให้และมีผลประกอบการด้านการปล่อยสินเชื่อดีขึ้น นอกจากนั้นเอสเอ็มอีแบงก์ยังได้ขอให้โครงการจัดการอบรมเพิ่มเติมให้แก่พนักงานสาขาต่างจังหวัดและภูมิภาคทั่วประเทศอีกด้วย

> “ธนาคารหลายแห่งไม่เข้าใจแนวคิดเรื่องเทคโนโลยีและการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้ขั้นตอนการอนุมัติสินเชื่อใช้เวลานานทำให้เสียโอกาสที่จะได้ลูกค้ารายใหม่ไป”

แหล่งเงินทุนและการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อการปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

โดย วิลาสินี ภูนุชอภัย โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สีเขียว

ในปัจจุบันเครื่องมือทางการเงินสีเขียวเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมมีหลากหลายประเภท ตั้งแต่การระดมเงินโดยการก่อหนี้หรือระดมเงินโดยการกระจายหุ้นเพื่อนำเงินมาลงทุนในโครงการ บางหน่วยงานยังสนับสนุนเงินหรือสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำให้แก่ SMEs เพื่อให้จัดการฝึกอบรมหรือจัดจ้างที่ปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ ทำให้ SMEs สามารถดำเนินมาตรการปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ปัญหาหลักคือ ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินประเภทต่างๆ ทำให้ไม่เข้าใจถึงศักยภาพของข้อเสนอที่สถาบันการเงินและหน่วยงานจัดเตรียมไว้สำหรับธุรกิจของตนอย่างถ่องแท้ นอกจากนี้ SMEs ยังไม่มีทรัพยากรเพียงพอที่จะรวบรวมแผนและข้อมูลของข้อเสนอต่างๆ รวมทั้งการประเมินข้อเสนอทางการเงินที่ดีที่สุดเพื่อใช้ในการตัดสินใจและสมัครเข้าร่วมโครงการต่อไปได้

ด้วยเหตุนี้ GIZ และหน่วยงานที่ร่วมดำเนินโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สีเขียวจึงร่วมกันจัดเวทีนำเสนอข้อมูล หรือกิจกรรม Dinner Talk สำหรับผู้บริหารในหัวข้อ **"แหล่งเงินทุนและการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อการปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ"** ขึ้น ณ โรงแรมโฟร์ซีซันส์ กรุงเทพ เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2557 ในงานนี้ ดร. ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ ประธานกรรมการ มูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม ได้ให้เกียรติกล่าวสุนทรพจน์ในหัวข้อ "การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยการใช้เทคโนโลยีสีเขียว" ซึ่งทำให้ผู้ฟังตระหนักและเข้าใจถึงโครงสร้างและราคาพลังงาน รวมถึงความสำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม เวทีเสวนาครั้งนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลภาพรวมของเครื่องมือทางการเงินสำหรับโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานแก่ผู้บริหารและผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจของบริษัทอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ รวมทั้งศักยภาพของบริการทางการเงินต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ในธุรกิจได้และกรณีศึกษา ทั้งนี้มีธนาคารจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารซีไอเอ็มบี ธนาคารกรุงไทยและธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เข้าร่วมนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินสีเขียว รวมทั้งร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและค้นหาว่าเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวสามารถเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการและมีประสิทธิภาพสูงสุดได้อย่างไร

ผู้บริหารไทยร่วมศึกษาดูงานเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ณ ประเทศเยอรมนีและเดนมาร์ก

โดย มณฑล กำแพงเศรษฐ และอัมพวา มูลเมือง
โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมัน ตามแผนอนุรักษ์พลังงาน

คณะดูงานได้ร่วมสัมมนากับตัวแทนจากกระทรวงและองค์กรต่างๆ ด้านพลังงานของประเทศเยอรมนี ณ สำนักงาน GIZ กรุงเบอร์ลิน

ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม ถึง 6 กันยายน 2557 ผู้บริหารของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) กระทรวงพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) บัณฑิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม (JGSEE) และโครงการความร่วมมือไทย-เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พลังงาน (TGP-EEDP) รวมทั้งเจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญด้านอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทย และผู้แทนจากสมาคมบริษัทจัดการพลังงานไทย รวมทั้งสิ้น 23 ท่านได้ร่วมศึกษาดูงาน ณ ประเทศเยอรมนีและเดนมาร์ก เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผนนโยบายและมาตรการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรมและภาคอาคาร รวมถึงโครงการการบริหาร และแนวทางปฏิบัติที่ดีในการตรวจสอบและประเมินผล

▲ **อาคารประหยัดพลังงาน** (Passive Building)

ในการนี้ คณะดูงานมีโอกาสได้พบปะและหารือแนวทางการวางนโยบายอนุรักษ์พลังงานกับหน่วยงานวางแผนนโยบาย Danish Energy Agency ในประเด็นการออกแบบและบังคับใช้มาตรการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงานโดยผู้ผลิตไฟฟ้าในประเทศเดนมาร์กและเข้าพบกับผู้แทนจากกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติ การก่อสร้าง และความปลอดภัยทางปรมาณูแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMUB) เพื่อแลกเปลี่ยนกรอบนโยบายอนุรักษ์พลังงานและประสบการณ์ในการดำเนินมาตรการอนุรักษ์พลังงานของกระทรวงพลังงานของประเทศไทยและเยอรมนี

ในระดับปฏิบัติการ คณะดูงานได้เยี่ยมชมการดำเนินมาตรการอนุรักษ์พลังงานระดับโรงงานของบริษัท Bodycote ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการด้าน Heat Treatment เพื่อทำให้วัสดุคงทนและแข็งแรงขึ้น และโรงพยาบาล Paulinen Hospital กรุงเบอร์ลิน โดยมีการให้คำปรึกษาและบริหารโครงการประหยัดพลังงานโดยบริษัทจัดการพลังงานหรือ Energy Service Companies (ESCOs) การเยี่ยมชมระดับนิคมอุตสาหกรรมและคอมเพล็กซ์ Adlerhof มีจุดเด่นคือการงานแผนโครงการเป็น Energy Efficient City และในส่วนของอาคารที่อยู่อาศัย ยังได้เข้าเยี่ยมชมอาคารประหยัดพลังงาน (Passive Building) ในกรุงเบอร์ลิน นอกจากนี้ คณะดูงานยังได้ร่วมสัมมนากับตัวแทนจากกระทรวงและองค์กรต่างๆ ด้านพลังงานของประเทศเยอรมนี และในวันสุดท้ายของการดูงานครั้งนี้ โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พลังงานและสถาบันวุพแพร์ทาล (Wuppertal Institute) ประเทศเยอรมนี ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับคณะดูงาน เพื่อสรุปและถอดบทเรียนจากการหารือและศึกษาดูงานทั้งในประเทศเดนมาร์กและเยอรมนี ในการบังคับใช้มาตรการส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยผู้ผลิตไฟฟ้าและมาตรการอุดหนุนผลการประหยัดพลังงานคณะดูงานได้มีโอกาสร่วมอภิปรายถึงอุปสรรคและความท้าทายของการดำเนินมาตรการดังกล่าวในประเทศไทย รวมทั้งวิธีการตรวจสอบและประเมินผลมาตรการอนุรักษ์พลังงาน (Monitoring and Evaluation) ที่เหมาะสม

การประชุมเพื่อให้สัตยาบัน ดำเนินงานและบังคับใช้อนุสัญญา MARPOL

โดย ยศธนา ศรีพรหมไชย โครงการพัฒนาท่าเรือในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืน

"การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลล่าสุด แนวทางการให้สัตยาบัน และการดำเนินงานอนุสัญญา MARPOL แก่รัฐภาคีอาเซียน"

MARPOL 73/78 หรืออนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางเรือเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่มีความสำคัญมากที่สุดฉบับหนึ่ง ซึ่งจัดขึ้นเพื่อลดมลภาวะทางทะเลอันเนื่องมาจากการทิ้งน้ำมันหรือการปลดปล่อยมลพิษจากการเดินเรือ อนุสัญญาฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล ขจัดมลพิษทั้งน้ำมันและสารพิษอื่นๆ รวมทั้งลดการปล่อยสารดังกล่าวให้น้อยที่สุด

โครงการพัฒนาท่าเรือในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืนภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างอาเซียน-เยอรมันจัดการประชุมเพื่อให้สัตยาบัน ดำเนินงานและบังคับใช้อนุสัญญา MARPOL ขึ้นที่การท่าเรือแห่งประเทศฟิลิปปินส์ (PPA) ณ กรุงมนิลา ในวันที่ 16-17 มิถุนายน 2557 โดยได้รับความร่วมมือจาก PPA และทนายโจเซฟีน อูรันซา ผู้ประสานงานองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยทนายอูรันซาให้เกียรติกล่าวเปิดการประชุมซึ่งมีผู้แทนระดับชาติจากกระทรวงคมนาคมของรัฐภาคีอาเซียนเข้าร่วมงาน

การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลล่าสุด แนวทางการให้สัตยาบันและการดำเนินงานอนุสัญญา MARPOL แก่รัฐภาคีอาเซียน ซึ่งคลอบคลุมถึงการเสนอให้พิจารณาปรับกฎหมายของแต่ละประเทศให้สอดรับกับอนุสัญญา เป็นเวทีให้ประเทศอาเซียนแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ของการดำเนินงานและบังคับใช้อนุสัญญา เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานและบังคับใช้อนุสัญญา ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในอนาคต

ในระหว่างการประชุมตลอดระยะเวลา 2 วัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์มากมาย ทั้งนี้เป็นผลจากความสามารถในการอำนวยการประชุมของทนาย เบรนดา ว. พิเมนเทล ประเด็นที่น่าสนใจประเด็นหนึ่งคือปัญหาอุปสรรคของการให้สัตยาบัน การดำเนินงานและการบังคับใช้อนุสัญญาซึ่งเจาะลึกเฉพาะสถานที่และอุปกรณ์รองรับของเสียจากเรือภายในท่าเรือแต่ละแห่ง

ลุ่มน้ำซอง แห่ง สปป. ลาว-ต้นแบบการบริหารจัดการลุ่มน้ำแบบผสมผสานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

โดย จิราลักษณ์ อินวงศ์ โครงการความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมัน

ໂຄງການການຄຸ້ມຄອງອ່າງແມ່ນ້ຳຍ່ອຍ ນ້ຳຊອງ
(ຄວາມຮ່ວມມືສາມຝ່າຍ ລາວ-ໄທ-ເຢຍລະມັນ)
Nam Xong Sub-River Basin Management Project
(Lao-Thai-German Trilateral Cooperation)

Lao-Thai-German
Trilateral Cooperation

จากที่สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ ประเทศไทยร่วมกับ GIZ และกรมทรัพยากรน้ำ สปป. ลาว ได้ดำเนิน "โครงการการบริหารจัดการลุ่มน้ำย่อยน้ำซอง" ภายใต้กรอบความร่วมมือไตรภาคี ลาว-ไทย-เยอรมัน จนแล้วเสร็จเมื่อเดือนมีนาคม 2557 ที่ผ่านมา ปัจจุบันลุ่มน้ำซองได้กลายเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ในด้านการบริหารจัดการลุ่มน้ำแบบผสมผสาน ด้านการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรส่วนกลาง องค์กรส่วนภูมิภาค และองค์กรท้องถิ่นรวมถึงภาคประชาชน และด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและนักวิชาการในเรื่องการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งใน สปป. ลาว และประเทศใกล้เคียง เห็นได้จากการที่มีตัวแทนจากหลายองค์กรและโครงการด้านการพัฒนาต่างๆ ได้ไปศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคณะทำงานในลุ่มน้ำซองเพื่อนำบทเรียนเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้และพัฒนาในพื้นที่อื่นๆ

ลุ่มน้ำท่าดี จ. นครศรีธรรมราช ประเทศไทย ก็เป็นหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายของ "โครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ หรือ ECO-BEST" สำหรับการพัฒนามาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อประยุกต์ใช้ในพื้นที่ อันจะเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งสำหรับคณะกรรมการลุ่มน้ำท่าดีในการบริหารจัดการลุ่มน้ำ จึงเป็นโอกาสอันดีสำหรับคณะทำงานจากลุ่มน้ำท่าดีที่จะได้เรียนรู้โครงสร้างและวิธีการบริหารงานระดับลุ่มน้ำย่อยจากลุ่มน้ำซองอันมีองค์กรท้องถิ่นและมีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม จึงเป็นที่มาของการจัดกิจกรรมการดูงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำซองเป็นระยะเวลา 4 วัน ระหว่างวันที่ 26-30 สิงหาคม 2557

วัตถุประสงค์ของการดูงานครั้งนี้ คือ

- เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนแนวคิด วิธีการ และบทเรียน ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการลุ่มน้ำ การจัดตั้งคณะกรรมการลุ่มน้ำ การประกาศใช้ระเบียบลุ่มน้ำ และประเด็นอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ ระหว่างผู้มีส่วนร่วมในโครงการการบริหารจัดการลุ่มน้ำย่อยน้ำซอง และโครงการ ECO-BEST

- เพื่อเป็นจุดริเริ่มของเครือข่ายความร่วมมือในด้านลุ่มน้ำระหว่างลุ่มน้ำซองแห่ง สปป. ลาว และลุ่มน้ำท่าดีแห่งประเทศไทย

- เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในเรื่องการจัดการแบบมีส่วนร่วมและการประยุกต์ใช้แนวคิด/เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการอนุรักษ์ลุ่มน้ำ สำหรับหน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานพันธมิตรต่างๆ ทั้งในพื้นที่น้ำซองและคลองท่าดี

ในวันสุดท้ายของการดูงาน คณะทำงานลุ่มน้ำท่าดีก็ได้มีการสรุปบทเรียนและแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการลุ่มน้ำที่ดีและเหมาะที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตน ดังนี้

- การจัดตั้งและบริหารงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำควรจะเป็นไปอย่างมีส่วนร่วม หน่วยงานทั้งระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และศูนย์กลาง ควรมีส่วนรับรู้และร่วมวางแผนเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกันทั้งระบบ

- การประกาศใช้ระเบียบลุ่มน้ำและมาตรการสนับสนุนต่างๆ ควรจะดึงให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำหนดและวางแผน เพื่อความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีและการปฏิบัติตาม อีกทั้งกฎเกณฑ์ที่กำหนดควรจะต้องคำนึงถึงบริบทของพื้นที่เป็นสำคัญ

- ชุมชนมีความสำคัญอย่างมากในการบริหารจัดการลุ่มน้ำ ประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีความตระหนักในเรื่องนั้นๆ เพื่อจะร่วมมีบทบาทในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ของตน โดยควรเริ่มนำร่องจากชุมชนที่มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งเพื่อเป็นแบบอย่างให้ชุมชนอื่นทำตาม

ตัวอย่างบทบาทของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำซองที่เด่นๆ เช่น

- การสนับสนุนแรงงานของประชาชนและค่าใช้จ่ายบางส่วนในการสร้างบ่อบำบัดน้ำทิ้งจากครัวเรือนอย่างง่ายในหมู่บ้านหินติด เมืองหินเหิบ ที่คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การกำกับดูแลการก่อสร้าง การศึกษาวิธีการใช้งานและการบำรุงรักษาระบบ โดยปัจจุบันมีการจัดตั้งคณะกรรมการภายในชุมชนเพื่อผลัดเปลี่ยนกันตรวจติดตามการทำงานของระบบ พร้อมดูแลรักษาเป็นประจำ อีกทั้งยังมีการรวบรวมเงินรายเดือนเพื่อเป็นกองทุนสำหรับซ่อมบำรุงบ่อบำบัดในระยะยาว

- การจัดการพื้นที่น้ำตกแก่งยุ้ย ที่หมู่บ้านนาด้วง เมืองวังเวียง แขวงเวียงจันทน์ ที่มีชุมชนเป็นแกนนำในการเก็บค่าเข้าชม ค่าเช่าพื้นที่ และจัดสรรบริการต่างๆ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และมีการกำหนดมาตรการเพื่ออนุรักษ์และดูแลความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมความกินดีอยู่ดีของประชาชน

คณะดูงานในครั้งนี้ประกอบด้วยคณะผู้บริหารจากสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 (Protected Areas Regional Office 5) ตัวแทนจากภาครัฐ และประชาชนที่อยู่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ที่ต่างก็เป็นกำลังสำคัญในการผลักดันและขับเคลื่อนเรื่องการบริหารจัดการน้ำและคณะกรรมการลุ่มน้ำที่ลุ่มน้ำท่าดี โดยได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากคณะทำงานลุ่มน้ำซองและประชาชนในพื้นที่

“ มาเห็นการพัฒนาที่นี่แล้วน่าทึ่งนะครับ ประชาชนเค้ามีความเข้าใจ ”
และยอมมีส่วนรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการสร้างและบำรุงรักษา
บ่อบำบัดน้ำเสียชุมชน ทั้งนี้ก็เพื่อสุขภาพและความเป็นอยู่
ของเค้าเองด้วย ผมมองว่าไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะดึงให้เกิดการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในระดับนี้ จึงเป็นสิ่งที่น่ายกย่องและชื่นชมมากครับ

คุณปิยรัตน์ มุกกาสา หัวหน้าสถานีวิจัยต้นน้ำคีรีวง หนึ่งในคณะดูงานจากลุ่มน้ำท่าดี

“ การมาดูงานครั้งนี้เป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้คนจากต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ของลุ่มน้ำท่าดี ”
ได้มาพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดความเห็น และเรียนรู้ร่วมกัน แล้วก็ยังได้มาเห็นบทเรียนดีๆ
และทำได้จริงจากลุ่มน้ำซองอีกด้วย ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดแนวคิด
เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาและบริหารจัดการลุ่มน้ำท่าดีได้เป็นอย่างดีหลังจากนี้

ตัวแทนทีมงานโครงการ ECOBEST

และเพื่อเกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือเรื่องการบริหารจัดการลุ่มน้ำระหว่างไทยและลาวดังที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ หลังจากการดูงานครั้งนี้ ทางคณะทำงานของน้ำซองก็ได้มีโอกาสในการไปศึกษาดูงานที่ลุ่มน้ำท่าดีด้วยเช่นกัน ระหว่างวันที่ 2-7 กันยายน 2557

ECO-BEST สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน และการสร้างเครือข่ายไทย-ลาว เพื่อการบริหารจัดการลุ่มน้ำ

โดย ปิยพร เป๊กขัด
โครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ (ECO-BEST)

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการลุ่มน้ำเป็นลำดับต้นๆ ของยุทธศาสตร์ประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการลุ่มน้ำก็ยังไม่สามารถครอบคลุมลงไปสู่พื้นที่ขนาดย่อมได้ อาทิ การบริหารจัดการลุ่มน้ำย่อย ดังนั้น กลุ่มอนุรักษ์คลองท่าดี ซึ่งเป็นการทำงานโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ร่วมมือกับโครงการ ECO-BEST และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ประยุกต์ใช้เครื่องมือเศรษฐศาสตร์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งในที่นี้ได้แก่ "กองทุนอนุรักษ์คลองท่าดี" ที่มีความหมายคือ ผู้ที่ได้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ควรจะตอบแทนและสนับสนุนผู้กระทำกิจกรรมการอนุรักษ์นั่นเอง

ตลอดเวลาในการดำเนินโครงการนั้น ECO-BEST ได้ร่วมมือกับภาคประชาชนและภาคีภาครัฐ ในการสร้างรากฐานของกองทุน และได้สรรหาคณะกรรมการบริหารจัดการลุ่มน้ำย่อยคลองท่าดี (ชุดร่าง) ที่ประกอบด้วยประชาชนจาก 7 ตำบล 3 เทศบาล ตามสายน้ำคลองท่าดี รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ในการดำเนินงานดังกล่าวได้ประจวบเหมาะกับที่โครงการการบริหารจัดการลุ่มน้ำย่อยน้ำซอง ภายใต้แผนงานความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมัน ได้สร้างต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการลุ่มน้ำแบบผสมผสาน ณ สปป. ลาว ซึ่งมีแนวคิดเช่นเดียวกับคณะทำงานลุ่มน้ำคลองท่าดี คือการบริหารจัดการลุ่มน้ำและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โครงการฯ จึงได้สนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างไทยและลาวอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมหนึ่งคือการจัดการศึกษาดูงานเพื่อให้ตัวแทนคณะทำงานลุ่มน้ำย่อยคลองท่าดี รวมทั้งผู้บริหารจากสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 ได้ไปศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน ณ ลุ่มน้ำซอง สปป. ลาว เมื่อวันที่ 26-30 สิงหาคม 2557 ที่ผ่านมา และเมื่อวันที่ 2-7 กันยายน 2557 ทางคณะทำงานของน้ำซองซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากชุมชน รวมทั้งภาครัฐทั้งระดับท้องถิ่น (เมืองกาสี วังเวียง และหินเหิบ) ระดับจังหวัด (แขวงเวียงจันทน์) และระดับชาติ (นครหลวงเวียงจันทน์) ก็ได้มีโอกาสมาศึกษาดูงานที่ลุ่มน้ำคลองท่าดี และได้สรุปบทเรียนเพื่อนำเสนอแก่ผู้บริหารของ สปป. ลาว และนำแนวทางไปปฏิบัติในศูนย์สาธิตของการจัดการลุ่มน้ำแห่งชาติ ดังนี้

- ในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่กันชนบนพื้นที่ต้นน้ำนั้น การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และประชาชนนับเป็นสิ่งสำคัญ เพราะนอกจากจะเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้แล้ว ยังเป็นการสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของป่าต้นน้ำอีกด้วย ดังคำกล่าวของที่ปรึกษาโครงการ ECO-BEST ดร.ดำรง โยธารักษ์ว่า “การทำงานต้องอาศัยหลักการ ประชาเข้าใจ และมองเห็นเชิงประจักษ์ หากไม่สามารถทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเรากำลังทำอะไร หากไม่สามารถทำให้ประชาชนเห็นสิ่งที่เรากำลังทำอยู่เป็นรูปธรรมได้ การขับเคลื่อนด้านการอนุรักษ์คงเป็นไปได้ยาก”

- แนวทางการเกษตรแบบผสมผสาน หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า สวนสมรม เป็นสวนที่คงไว้ซึ่งไม้ยืนต้นพื้นบ้าน ซึ่งสามารถนำเนื้อไม้มาสร้างบ้านหรือขายได้ และยังประโยชน์ทางอ้อมในด้านการป้องกันภัยภิบัติ เช่น ดินถล่ม ในขณะเดียวกันก็มีการปลูกพืชผักที่นำไปอุปโภคในครัวเรือนได้ทั้งปี

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความร่วมมือร่วมใจของชุมชนในการร่วมกันสร้างฝายชะลอน้ำเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ เห็นได้จากการสนับสนุนและระดมเงิน แรงงาน รวมถึงวัสดุต่างๆ ซึ่งมีในบ้านของตน โดยชาวบ้านได้ปลูกต้นไทรทั้งสองฝั่งคลอง และวางกระสอบปุ๋ยที่มาจากวัสดุธรรมชาติบนโครงสร้างไม้ไผ่ของฝายชะลอน้ำ จากคลองที่แห้งขอด ได้กลับกลายมามีชีวิต เนื่องจากรากของต้นไทรที่ชอนไชเข้าหากันจากสองฝั่งคลองได้ชะลอน้ำไว้ ยังประโยชน์แก่คนทั้งลุ่มน้ำคลองท่าดี

- การบริหารจัดการลุ่มน้ำ จำเป็นต้องอาศัยความมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งลุ่มน้ำ นักวิชาการ รวมถึงภาคีต่างๆ ในการร่วมผลักดัน ดังจะเห็นได้จากการขับเคลื่อนให้เกิดกองทุนอนุรักษ์คลองท่าดีและคณะกรรมการลุ่มน้ำย่อยคลองท่าดี นอกเหนือจากกองทุนแล้วยังมีมาตรการต่างๆ ที่คนทั้งลุ่มน้ำได้ลงความเห็นร่วมกันผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม อาทิ การขอความร่วมมือการประมงในพื้นที่ปลายน้ำให้เป็นแบบประมงพื้นบ้าน และยกเลิกการใช้อวนลาก

> “หากไม่สามารถทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเรากำลังทำอะไร หากไม่สามารถทำให้ประชาชนเห็นสิ่งที่เรากำลังทำอยู่เป็นรูปธรรมได้ การขับเคลื่อนด้านการอนุรักษ์คงเป็นไปได้ยาก”

ดร.ดำรง โยธารักษ์ ที่ปรึกษาโครงการ ECO-BEST

กลยุทธ์ปีที่สอง: มุ่งเน้นการพัฒนาสหกรณ์ต้นแบบและระบบส่งเสริมที่มีประสิทธิภาพ

โดย จารุกาญจน์ ราษฎร์ศิริ โครงการความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมัน

"โครงการเสริมสร้างการบริหารระบบสหกรณ์และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคกลางของเวียดนาม" ภายใต้แผนงานความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมันดำเนินงานมาได้ครึ่งทางแล้ว ดังนั้นโครงการจึงจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนและวางแผนโครงการ ต่อด้วยการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการในวันที่ 30 มิถุนายน ถึง 3 กรกฎาคม 2557 ที่ผ่านมา ณ เมืองตัมกี จังหวัดกว๋างนาม ประเทศเวียดนาม การประชุมครั้งนี้เป็นการนำภาคีร่วมงานหลัก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกลุ่มเป้าหมายของโครงการมาร่วมกันสะท้อนกลยุทธ์และผลการดำเนินงานโครงการในช่วงปีแรก รวมทั้งยังร่วมกันปรับกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการสำหรับปีที่สองของโครงการอีกด้วย

ผู้เข้าร่วมการประชุม ได้แก่ ภาคีร่วมงานหลักคือ สหพันธ์สหกรณ์เวียดนาม (VCA) ระดับภูมิภาคและระดับจังหวัด กรมส่งเสริมสหกรณ์ ประเทศไทย สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) และ GIZ

> "โครงการเสริมสร้างการบริหารระบบสหกรณ์และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคกลางของเวียดนามมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโครงสร้างการบริการและสนับสนุนสหกรณ์และ เอส เอ็ม อี ในเขตที่ราบสูงทางตะวันตกและภาคกลางของประเทศเวียดนามด้วยการพัฒนาศักยภาพสหพันธ์สหกรณ์เวียดนาม (VCA) และสหกรณ์/เอส เอ็ม อี ต้นแบบในจังหวัดที่โครงการคัดเลือกไว้ โครงการมีระยะเวลาดำเนินงาน 2 ปี จากปี 2556-กลางปี 2558"

ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าโครงการดำเนินงานไปได้ตามเป้าหมาย ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดเป็นปัจจัยความสำเร็จหลักของโครงการเพราะเป็นผู้ที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนสหกรณ์ในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่เหล่านี้ก็ยังต้องการทักษะที่จำเป็นและวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้สามารถสนับสนุนสหกรณ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และพัฒนาผลการดำเนินงานได้ ในระดับสหกรณ์ พบว่าทิศทางตลาดเป็นหลักการนำทางที่สำคัญในการดำเนินงานทางธุรกิจของสหกรณ์ นอกจากนั้นยังพบด้วยว่าสหกรณ์ต้องการการสนับสนุนในเรื่องของการติดตามแผนธุรกิจและกลยุทธ์อีกมากเพื่อให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม สามารถพัฒนาผลการดำเนินงานและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกได้อย่างเป็นระบบ การสนับสนุนอย่างจริงจังและเข้มข้นให้แก่สหกรณ์นำร่องเพื่อให้เกิดเป็นต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจะมีความสำคัญยิ่งสำหรับการดำเนินงานโครงการในปีที่สอง

ผู้เข้าร่วมการประชุมร่วมกันนำผลจากการทบทวนโครงการครั้งนี้มาปรับกลยุทธ์ของการดำเนินงานปีที่สองโดยเน้นให้สามารถจัดตั้งระบบบริการและสนับสนุนสหกรณ์ในเขตภาคกลางของเวียดนามที่เหมาะสมได้ ซึ่งตัวแทนของ VCA ทั้งระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดได้ร่วมกันพัฒนาแผนการให้บริการเพื่อสนับสนุนสหกรณ์นำร่อง และค้นหาวิธีการบูรณาการแผนเข้ากับกลไกปกติที่มีอยู่ อีกทั้งยังพยายามให้ผู้บริหารระดับชาติเข้ามามีส่วนร่วมในแผนด้วย และสำหรับสหกรณ์ต้นแบบ คณะทำงานโครงการได้ปรับจำนวนสหกรณ์ที่จะสนับสนุนอย่างจริงจังให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และออกแบบการสนับสนุนสหกรณ์ที่คัดเลือกไว้แล้วให้มีความเข้มข้น จนกว่าสหกรณ์ดังกล่าวจะสามารถเปลี่ยนแปลงและยกระดับไปสู่เป้าหมายที่มุ่งหวังไว้ได้

หลังจากการจัดทำแผนปฏิบัติงานปีที่สองเสร็จสิ้นลง โครงการจัดการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการทบทวนโครงการและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการที่ปรับใหม่นี้ และทางโครงการยังได้จัดให้ผู้เข้าร่วมประชุมเข้าเยี่ยมชมสหกรณ์ต้นแบบเพื่อให้ได้รับทราบสถานการณ์จริงและแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ตัวอย่างอีกด้วย

สพร. GIZ และหน่วยงานไทยร่วมกันทบทวนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

โดย วริษา สังฆพรม โครงการความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมัน

ปัจจุบันประเทศไทยได้เปลี่ยนสถานะจากประเทศ "ผู้รับ" ความช่วยเหลือทางวิชาการ มาเป็น "ผู้ให้" โดยมีสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารความร่วมมือ โดยเน้นส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และปรับปรุงความร่วมมือเพื่อการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ผ่านการถ่ายทอดความเชี่ยวชาญและองค์ความรู้จากหน่วยงานไทยและผู้เชี่ยวชาญไทยที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก สพร. และ GIZ จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และบทเรียนต่างๆ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญไทย เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ที่ใช้ความเชี่ยวชาญของไทยเป็นหลัก เช่น ความร่วมมือไตรภาคี ความร่วมมือทวิภาคี หรือความร่วมมือในระดับภูมิภาค

สพร. และ GIZ จึงได้ร่วมกันจัด "**การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ร่วมกับหน่วยงานไทย**" ขึ้นในวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2557 ณ โรงแรมฮิลตันสุขุมวิท โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการที่มีประสบการณ์ในการดำเนินโครงการเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศเช่น กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ กรมควบคุมโรค กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

คุณสุชาดา ไทยบรรเทา ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กล่าวต้อนรับ

การท่าเรือแห่งประเทศไทย และสถาบันการศึกษาต่างๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ สพร. และเจ้าหน้าที่ GIZ ร่วมกันแลกเปลี่ยนบทเรียนและหาแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงประเด็นปัญหาและข้อท้าทายจากการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา พร้อมทั้งหาแนวทางในการสร้างเครือข่ายหน่วยงานและผู้เชี่ยวชาญไทย

จากการประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในครั้งนี้ ทำให้ได้เห็นถึงประเด็นปัญหาและข้อท้าทายจากประสบการณ์จริงของผู้เชี่ยวชาญที่ลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ ซึ่งมีทั้งความท้าทายในด้านกลยุทธ์การสร้างผลสัมฤทธิ์และความยั่งยืน การสร้างความร่วมมือ กระบวนการในการทำงาน การกำกับดูแลโครงการ และการเรียนรู้และสร้างสรรค์ ยกตัวอย่างเช่น ผศ. ณรงค์ศักดิ์ จักรกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ร่วมจัดการอบรมด้านธุรกิจและสิ่งแวดล้อมให้กับโครงการเสริมสร้างการบริหารระบบสหกรณ์และ SME ในเขตภาคกลางของเวียดนาม ซึ่งได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลง ซึ่งไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการจัดอบรมหรือการสอนเพียงครั้งเดียว ซึ่งเป็นความท้าทายในการออกแบบกลยุทธ์โครงการ โดยกล่าวว่า “การถ่ายทอดความรู้อาจเป็นเรื่องง่าย แต่การสร้างการเปลี่ยนแปลงจริงๆ เป็นเรื่องยาก” ผอ. ชฎาภรณ์ อุณหปาณี จากกรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญไทยที่ช่วยเหลือโครงการการบริหารจัดการลุ่มน้ำซองใน สปป. ลาว กล่าวว่า “ความท้าทายในการทำงาน คือการเดินทางที่ยากลำบาก ทั้งสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย เสี่ยงต่อชีวิต” ซึ่งเป็นปัญหาของผู้เชี่ยวชาญในการลงไปทำงานในพื้นที่ต่างแดน

นอกจากประเด็นปัญหาและความท้าทายแล้ว ยังมีการหาแนวทางแก้ไข โดยใช้หลัก 5 ปัจจัยความสำเร็จ (5 Key Success Factors) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็นการปรับปรุงความร่วมมือทวิภาคี ความร่วมมือไตรภาคี และความร่วมมือรูปแบบอื่นๆ ตัวอย่างประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญไทยเห็นตรงกันคืองานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศในปัจจุบันเป็นงานฝาก ไม่ใช่หน้าที่รับผิดชอบหลักตาม Key Performance Indicator (KPI) ของหน่วยงาน ทำให้ผู้เชี่ยวชาญไทยอาจจะไม่สามารถมีบทบาทได้เต็มที่ ดังนั้น วิธีส่งเสริมบทบาทของหน่วยงานไทยในเวทีความร่วมมือคือต้องแก้ไขในระดับนโยบาย ทำอย่างไรให้งานความร่วมมือเป็นงานที่ส่งเสริมพันธกิจของหน่วยงานไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ยังได้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครือข่ายหน่วยงานและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้เป็นทรัพยากรให้แก่ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

“ ผู้เชี่ยวชาญต้องใจสู้ พร้อมลุย ”
แม้ในสภาวะลำบาก และต้องมีทักษะและประสบการณ์
ในการปฏิบัติงานจริง

ดร. พงษ์วิทย์ บัวล้อมใบ
กรมควบคุมโรค (โครงการพัฒนามาตรฐาน
การตรวจวินิจฉัยโรคมาลาเรียในกลุ่มประเทศ WHO-SEARO)

“ ประโยชน์ที่ได้รับจากการลงไปทำงานในพื้นที่ ”
คือ ได้รับความภาคภูมิใจและความสุขในการนำความรู้
และประสบการณ์ไปแบ่งปันให้ประเทศเพื่อนบ้าน
และรู้สึกภาคภูมิใจที่ไทยได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ
ว่าไทยเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือเป็นผู้นำในสาขานั้นๆ

ผอ. วัชรินทร์ อุปนิสากร
กรมวิชาการเกษตร (โครงการเสริมสร้างระบบ
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีแห่งชาติ ของ สปป. ลาว)

การสัมมนาและแสดงสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โดย สุรชัย ลีวัฒนานุกูล
โครงการการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน ด้านโยบายสนับสนุน-ประเทศไทย

กรมควบคุมมลพิษร่วมกับโครงการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน จัดการสัมมนาและแสดงสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในวันที่ 27 สิงหาคม 2557 ณ โรงแรม พลาซา แอทธีนี กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าร่วมงานกว่า 400 คนจากภาครัฐและเอกชน รวมทั้งมีการแสดงสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากผู้ผลิต โอกาสนี้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธี และผู้แทนจากสหภาพยุโรปกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนา ในงานมีการเสวนาเรื่อง “การผลิตสู่การบริโภค ด้วยสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” โดยมีรองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นตัวแทนจากภาครัฐ และตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วยภาคการผลิต หน่วยงานรับรองฉลากสิ่งแวดล้อม สำนักงานสหภาพยุโรป และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ มาร่วมแบ่งปันประสบการณ์ โดยได้ข้อสรุปว่าการขับเคลื่อนตลาดสีเขียวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องกับผู้บริโภค การออกแบบที่ดีจะช่วยเพิ่มคุณค่าการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุเหลือทิ้งได้ นอกจากนี้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มอบรางวัลให้กับหน่วยงานที่มีผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมดีเด่น และมีการลงนามความร่วมมือระหว่างกรมควบคุมมลพิษ และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ในโครงการวิจัยด้านเทคโนโลยีการป้องกันมลพิษ การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน โดยการสัมมนาในวันนี้ถือเป็นก้าวสำคัญสำหรับการเดินหน้าสู่นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมระยะที่สอง (พ.ศ. 2556-2559)

> “การขับเคลื่อนตลาดสีเขียวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้บริโภค”

การเยี่ยมชมดูงานการจัดการคุณภาพอากาศ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ของคณะผู้บริหารจากประเทศเวียดนาม

โดย สเตลล่า เฮาน์ และมาติน่า คอล์ป โครงการปรับปรุงคุณภาพอากาศสำหรับเมืองขนาดเล็กในภูมิภาคอาเซียน

เมื่อวันที่ 20-24 กรกฎาคม 2557 คณะผู้บริหารเมืองบัคนิงและเมืองเกิ่นเทอ ประเทศเวียดนาม ได้เข้าเยี่ยมชมดูงานด้านการปรับปรุงและจัดการคุณภาพอากาศในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อศึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนอากาศสะอาดและแนวทางการนำแผนฯ ไปปฏิบัติใช้ ซึ่งแผนอากาศสะอาดนี้ถูกพัฒนาขึ้นจากความร่วมมือระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่ กรมควบคุมมลพิษ และโครงการปรับปรุงคุณภาพอากาศในเมืองขนาดเล็กในภูมิภาคอาเซียน

เมืองบัคนิงและเมืองเกิ่นเทอเป็นเมืองตัวแทนจากประเทศเวียดนามที่เข้าร่วมโครงการฯ และกำลังอยู่ในกระบวนการเริ่มต้นพัฒนาแผนอากาศสะอาด คณะผู้บริหารเมืองทั้งสองที่มาศึกษาดูงานเป็นผู้บริหารระดับสูงที่มีส่วนในการกำหนดนโยบายของเมือง ซึ่งผู้บริหารเหล่านี้ต้องการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยตรงจากเทศบาลนครเชียงใหม่ในกระบวนพัฒนาแผนอากาสสะอาด หลังจากการเยี่ยมชมดูงานทำให้เกิดผลลัพธ์ดังนี้

- เพิ่มศักยภาพในการจัดการคุณภาพอากาศในเมือง
- เพิ่มศักยภาพและกลยุทธ์การควบคุมการระบายสารมลพิษทางอากาศรวมทั้งก๊าซเรือนกระจก
- เพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทางการเงินและการระดมทุนสำหรับการดำเนินงานแผนอากาศสะอาด
- สร้างความเข้าใจในการนำข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพอากาศไปใช้

การศึกษาดูงานในครั้งนี้ไม่เพียงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้อย่างกว้างขวางเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างรากฐานของความร่วมมือในอนาคตระหว่างเมืองต่างๆ ที่ต้องการจัดการกับความท้าทายในการพัฒนาคุณภาพอากาศและวางแผน

ด้านการขนส่งอย่างยั่งยืนร่วมกัน บทเรียนจากเทศบาลนครเชียงใหม่ จึงเป็นประโยชน์ที่จะช่วยในการพัฒนาแผนอากาศสะอาดของเมืองบัคนิงและเมืองเกิ่นเทอในปี 2558

ข้อมูลเพิ่มเติม: www.CitiesForCleanAir.org

ข้อมูลติดต่อ:
นภาพร อยู่เบิก ผู้จัดการโครงการ
Email: napaporn.yuberk@giz.de
สเตลล่า เฮาน์ พนักงานฝึกงาน Email: stella.haun@giz.de

การแบ่งปันความรู้เรื่องการดำเนินมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศในลุ่มน้ำ

โดย โรลันด์ ไทร์ทเล่อร์ และจารุวรรณ งามสิงห์
โครงการส่งเสริมการจัดการน้ำในภาวะวิกฤตโดยรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำ (ECOSWat)

กรมทรัพยากรน้ำและโครงการส่งเสริมการจัดการน้ำในภาวะวิกฤตโดยการรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำ (GIZ-ECOSWat) ร่วมกันจัดกิจกรรมแบ่งปันความรู้เรื่องการดำเนินมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศในลุ่มน้ำขึ้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2557 ที่ผ่านมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem-based Adaptation - EbA) ให้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำทั้งระดับชาติและระดับภูมิภาค นำเสนอการใช้มาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศเพื่อป้องกันอุทกภัยและบรรเทาภัยแล้งในประเทศเยอรมนี และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศมาใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำในประเทศไทย

โครงการ ECOSWat นำเสนอบทเรียนและการดำเนินงานที่ดีจากประเทศเยอรมนี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ทุกฝ่ายได้รับร่วมกันจากการดำเนินมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศในลุ่มแม่น้ำเอลเบ ที่บูรณาการการป้องกันอุทกภัยกับการจัดพื้นที่นันทนาการซึ่งสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นไว้ด้วยกัน ในการนี้นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาที่ร่วมโครงการคือมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ได้ร่วมนำเสนอมุมมองที่มีต่อแนวทางบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในประเทศเยอรมนี และการนำมาปรับใช้ในพื้นที่นำร่องของโครงการทั้งสองแห่ง คือลุ่มน้ำห้วยสายบาตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และลุ่มน้ำท่าดีในภาคใต้ของประเทศไทย แม้ว่า 2 พื้นที่นำร่องของโครงการจะประสบปัญหาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบกับภาวะน้ำแล้งและภาคใต้ประสบกับภาวะน้ำท่วมฉับพลันและดินโคลนถล่ม วิทยากรเสนอแนะให้บูรณาการมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศเข้ากับแผนการจัดการน้ำที่มีอยู่แล้ว และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศให้ประชาชนรับรู้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งส่งเสริมให้ภาครัฐ เอกชนและประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการน้ำไปพร้อมกันด้วย

การศึกษาดูงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

โดย โรลันด์ ไทร์ทเล่อร์ และจารุวรรณ งามสิงห์
โครงการส่งเสริมการจัดการน้ำในภาวะวิกฤตโดยรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำ (ECOSWat)

“ระหว่างการประชุมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีการตกลงร่วมกันว่าจะนำแนวทางมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศมาบูรณาการและดำเนินงานในพื้นที่ทุ่งสง”

โครงการ ECOSWAT ของ GIZ จัดการศึกษาดูงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 1-2 กันยายน พ.ศ. 2557 ที่ผ่านมา คณะผู้แทนจากขอนแก่น (มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประธานคณะทำงานลุ่มน้ำชีและห้วยสายบาตร) สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 และกรุงเทพมหานคร และคณะทำงานโครงการของ GIZ ร่วมการเดินทางในครั้งนี้

ในวันแรก คณะผู้แทนได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์และเข้าร่วมการประชุมแนะนำและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการในการนี้ทุกฝ่ายยินดีให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างพื้นที่นำร่องของโครงการในจังหวัดขอนแก่นและนครศรีธรรมราชต่อไป

จากนั้น คณะผู้แทนเข้าเยี่ยมชมฝายมีชีวิต ซึ่งริเริ่มและดำเนินงานโดย นายสมเดช คงเกื้อ (ประธานสโมสรไลออนส์นครศรีธรรมราช) จากนั้นนายสมเดชได้อธิบายแนวคิดเรื่องฝายมีชีวิตในพื้นที่ต่างๆ ทำให้คณะดูงานได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ของฝายมีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการและการปรับตัวเชิงนิเวศ

ในวันที่สอง คณะดูงานแวะเยี่ยมเทศบาลเมืองทุ่งสง ในจังหวัดนครศรีธรรมราช การประชุมซึ่ง นายทรงชัย วงษ์วัชระดำรง นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสงเป็นเจ้าภาพครั้งนี้ เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง 3 ลุ่มน้ำ คือลุ่มน้ำตรัง ตาปีและท่าดี ซึ่งจัดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนกรกฎาคม 2557 ที่ผ่านมา ระหว่างการประชุมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงการดำเนินงานขั้นต่อไปของโครงการและมีการตกลงร่วมกันว่าจะนำแนวทางมาตรการปรับตัวเชิงระบบนิเวศมาบูรณาการและดำเนินงานในพื้นที่ทุ่งสง นอกจากนั้นจะมีการพัฒนาหลักสูตรระดับอาชีวศึกษาและจัดการอบรมที่ศูนย์ฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับภูมิภาคอีกด้วย

GIZ ประเทศไทย แผนกบริการฝึกอบรม และอีก 2 โครงการ เปิดตัว Facebook

ก่อนหน้านี้ โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมัน และอาเซียน-เยอรมัน 5 โครงการได้เปิดตัว Facebook ซึ่งก็ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี และเกิดเครือข่ายเพื่อความร่วมมือกันมากขึ้น รวมทั้งเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพ ในการเผยแพร่ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการและแนวปฏิบัติที่ดีไปยังกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขึ้นทั้งในประเทศและภูมิภาค

ล่าสุด GIZ ประเทศไทย โครงการความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมัน และโครงการพัฒนาการสอนงานที่มีประสิทธิภาพในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้เปิดตัว Facebook โดยมีเป้าหมายในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และยกระดับความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินโครงการให้ประสบผลสำเร็จ

นอกจากนั้น แผนกบริการฝึกอบรมของ GIZ ยังได้เปิดตัว Facebook เพื่อเป็นช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการพัฒนาศักยภาพ ทักษะการสื่อสาร การบริหารจัดการโครงการ และด้านวิชาการอื่นๆ

ผู้ที่สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชม รับข้อมูลและการแจ้งข่าวสาร โดยกด ‘like’ และ ‘follow’ Facebook ดังต่อไปนี้

GIZ ประเทศไทย
https://www.facebook.com/gizthailand

โครงการความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมัน
https://www.facebook.com/TrilateralCooperation

โครงการพัฒนาการสอนงานที่มีประสิทธิภาพในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
https://www.facebook.com/pages/In-Company-Training-Mekong

แผนกบริการฝึกอบรมของ GIZ ประเทศไทย
https://www.facebook.com/giztrainingbangkok

บรรณาธิการ: วรเทพ ทรงปัญญา
ศิริพร ตรีพรไพรัช

ผู้เขียน:
ดวงฤทัย สุรศักดิ์จินดา
จุฑาทิพย์ ธัญญาพิทักษ์
ทีมงานโครงการการริเริ่มข้าวที่ดีขึ้นแห่งเอเชีย
กมล ต่อกิจไพศาล
ทิม มาเลอร์
รูท เอลเบค
ราฟ ทรอสเซ่อ
นลินา หิรัญพฤกษ์
แพทริค เฮเฮมานน์
วิลาสินี ภูนุชอภัย
มณฑล กำแพงเศรษฐ
อัมพวา มูลเมือง
ยศธนา ศรีพรหมไชย
จิราลักษณ์ อินวงศ์
ปิยพร เป๊กขัด
จารุกาญจน์ ราษฎร์ศิริ
วริษา สังฆพรม
สุรชัย ลีวัฒนานุกูล
สเตลล่า เฮาน์
มาติน่า คอล์ป
โรลันด์ ไทร์ทเล่อร์
จารุวรรณ งามสิงห์

รูปภาพทั้งหมดจัดทำขึ้นโดยคณะทำงานของโครงการ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ
ศิริพร ตรีพรไพรัช
ผู้จัดการฝ่ายงานประชาสัมพันธ์

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)
193/63 อาคารเลครัชดา ชั้น 16
ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์: 02-661-9273 โทรสาร: 02-661-9281-2

อีเมล์: siriporn.treepornpairat@giz.de
เว็บไซต์: www.thai-german-cooperation.info

การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน	• โครงการพัฒนาการสอนงานที่มีประสิทธิภาพในสถานประกอบการในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง *(ได้รับเงินสนับสนุนจากกระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี - BMZ)* • โครงการเยอรมัน-ไทยเพื่อความเป็นเลิศในการศึกษาทวิภาคี *(ได้รับเงินสนับสนุนจาก กระทรวงต่างประเทศ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี)* • โครงการการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน ด้านนโยบายสนับสนุน-ประเทศไทย *(ได้รับเงินสนับสนุนจากสหภาพยุโรป-EU)* • โครงการการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและฉลากสิ่งแวดล้อม *(ได้รับเงินสนับสนุนจากกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติ การก่อสร้างและความปลอดภัยทางปรมาณูแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี-BMUB)* • โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สีเขียว *(EU/BMUB)*
การปกป้องสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ	• โครงการสนับสนุนการพัฒนาและดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย *(BMUB)* • โครงการส่งเสริมการจัดการน้ำในภาวะวิกฤตโดยรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำ (BMUB) • โครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ *(EU)* • โครงการจัดการสาธารณูปโภคน้ำแบบคาร์บอนสมดุล *(BMUB)* • โครงการจัดการความเสี่ยงภัยพิบัติ *(BMZ)*
การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและการใช้พลังงานทดแทน	• โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมัน ตามแผนอนุรักษ์พลังงาน *(BMUB)* • แผนงานพัฒนาโครงการพลังงานทดแทนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ *(ได้รับเงินสนับสนุนจากกระทรวงเศรษฐกิจและพลังงานแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี - BMWi)*
การเกษตรและความปลอดภัยด้านอาหาร	• โครงการระบบอาหาร-เกษตรแบบยั่งยืนแห่งอาเซียน *(BMZ)*
การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนและการขนส่ง	• โครงการปรับปรุงคุณภาพอากาศในเมืองขนาดเล็กในภูมิภาคอาเซียน *(BMZ)* • โครงการพัฒนาท่าเรือในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืน *(BMZ)* • โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการบรรเทาผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคการขนส่งทางบกของภูมิภาคอาเซียน *(BMZ)* • โครงการแผนพัฒนาและบูรณาการทรัพยากรเมือง *(ด้านน้ำ พลังงานและอาหาร) (BMZ)*
การบูรณาการโครงการระดับภูมิภาค และความร่วมมือระหว่างประเทศที่กำลังพัฒนา	• โครงการความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมัน และมาเลเซีย-เยอรมัน *(ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลประเทศเยอรมัน ประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย)* • โครงการความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงิน *(ได้รับเงินสนับสนุนจากมูลนิธิบิลล์และเมลินดา เกตส์)*